សន្តិកម្ម I
- សន្តិកម្មតាមច្បាប់ -

SHINODA Yoichiro
Attorney at Law (Japan)

មាតិកា (សន្តតិកម្មតាមច្បាប់)

1 សញ្ញាណទូទៅស្ដីពីសន្តតិកម្ម (សន្តតិកម្មតាមច្បាប់ និង សន្តតិកម្មតាមមតកសាសន៍)

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

1សញ្ញាណទូទៅស្ដីពីសន្តតិកម្ម
(1) ករណីសន្តតិកម្មតាមច្បាប់

ការចាប់ផ្ដើមសន្តតិកម្ម=
មរណភាពរបស់មតកជន
(CC1145 I)

ការកំណត់សន្តតិជន=
តើនរណាត្រូវទទួលសន្តតិកម្ម？
(CC ចាប់ពី 1156)

ការកំណត់ចំណែកមត៌ក=
តើការទទួលសន្តតិកម្មធ្វើឡើងដោយរបៀបណា？
(CC ចាប់ពី1156)

ការពិភាក្សាបែងចែកមត៌ក ឬ
<u>ការបែងចែកដោយតុលាការ</u>=
តើបែងចែកដោយរបៀបណា？
(CC ចាប់ពី 1266)

រឿងក្ដីរដ្ឋប្បវេណី
ដែលមិនមែនជា
បណ្ដឹង

※ ក្នុងករណីដែលមានវិវាទអំពីសន្តតិជន ឬ ចំណែកមត៌ក ភាគីអាចកំណត់បញ្ហាទាំងនេះ ដោយប្រើ បណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬ បណ្ដឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។ e.g. <u>បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់មត៌ក</u> <u>បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីនត្ថិភាពនៃសិទ្ធិសន្តតិកម្ម</u> <u>បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមោឃភាពនៃសុំកូន</u> ជាដើម

1សញ្ញាណទូទៅស្តីពីសន្តតិកម្ម

(2) ករណីសន្តតិកម្មតាមមតកសាសន៍

សន្តតិកម្មដែលបានធ្វើឡើង
តាមរយៈមតកសាសន៍
(ការពិភាក្សាបែងចែកមត៌ក ឬ ការ
បែងចែកមត៌កដោយតុលាការ)

ការចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម=មរណភាព
របស់មតកជន (CC1145 I)

លិខិត
មតកសាសន៍

រឿងក្តី
រដ្ឋប្បវេណីដែល
មិនមែនជា
បណ្តឹង

<u>ការពិនិត្យបញ្ជាក់អំពី</u>
<u>លិខិតមតកសាសន៍</u>
(CC1213)

រឿងក្តី
រដ្ឋប្បវេណី

ភាគបម្រុង
→ <u>រឿងក្តីដែល</u>
<u>ទាមទារឲ្យកាត់បន្ថយ</u>
<u>ដើម្បីបង្គ្រប់ភាគបម្រុង</u>

※ អាចមានវិវាទអំពីមោឃភាពនៃមតកសាសន៍
→ <u>បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមោឃភាពនៃមតកសាសន៍</u> (រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី)

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(1) វិធានជាមូលដ្ឋានដែលទាក់ទងនឹងការកំណត់អំពីសន្តតិជន

A. សហព័ទ្ធ (សន្តតិជនជាសហព័ទ្ធ) : ក្នុងករណីដែលមតកជនមានសហព័ទ្ធ សហព័ទ្ធនោះនឹងត្រូវក្លាយជាសន្តតិជនជានិច្ច (CC1161Ⅰ)

B. សន្តតិជនជាញាតិលោហិតដែលកំណត់តាមលំដាប់

① លំដាប់ទី 1 : កូនរបស់មតកជន (CC1156)

※ អាចមានសន្តតិកម្មជំនួស ឬ សន្តតិកម្មជំនួសជាបន្តបន្ទាប់ (CC1157)

② លំដាប់ទី 2 : បុព្វញាតិផ្ទាល់ (CC1159)

③ លំដាប់ទី 3 : បងប្អូនបង្កើត (CC1160)

※ អាចមានសន្តតិកម្មជំនួស (CC1160Ⅲ、CC1157Ⅰ)

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(2) វិធានជាមូលដ្ឋានដែលទាក់ទងនឹងការកំណត់អំពីសន្តតិជន

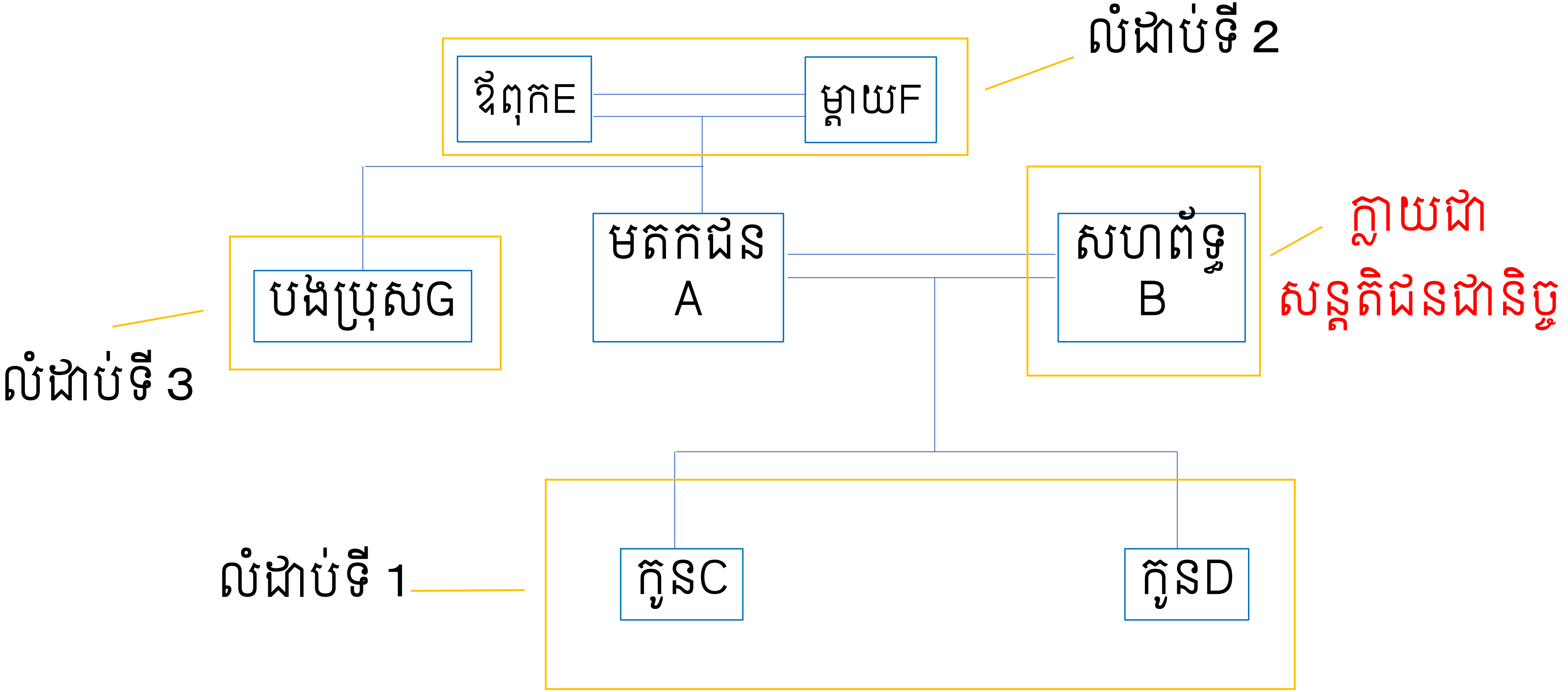

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន
(3) ការយល់ព្រម និង ការបោះបង់សន្តតិកម្ម

A. ការយល់ព្រម និង ការបោះបង់សន្តតិកម្ម

រឿងក្តីវដ្ដប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

ការយល់ព្រមទាំងស្រុង (CC1254)	• សន្តតិជនដែលបានយល់ព្រមទាំងស្រុង ត្រូវទទួលបន្តដោយគ្មានកម្រិតនូវសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់មតកជន (CC1254)
ការយល់ព្រមដោយមានកម្រិត (CC1256)	• សន្តតិជនដែលបានយល់ព្រមដោយមានកម្រិត ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើកាតព្វកិច្ច ប៉ុន្តែត្រឹមកម្រិតនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនទទួលបានតាមរយៈសន្តតិកម្ម (CC1256 I)
ការបោះបង់សន្តតិកម្ម (CC1260)	• សន្តតិជនដែលបានបោះបង់សន្តតិកម្ម ត្រូវបានចាត់ទុកថា បុគ្គលនោះមិនមែនជាសន្តតិជនតាំងពីដំបូង (CC1261)

រឿងក្តីវដ្ដប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

2 បញ្ញាជុំវិញសន្តតិជន

(3) ការយល់ព្រម និង ការបោះបង់សន្តតិកម្ម

B. ការលុបចោលការយល់ព្រម ឬ ការបោះបង់ （CC1252)

ការយល់ព្រម ឬ ការបោះបង់អាចលុបចោលបាន ដោយមូលហេតុ<u>ការបង្ហាញឆន្ទៈមានវិការៈ</u> （CC1252Ⅱ） ។

ការភាន់ច្រឡំ ការឆបោក និង ការគម្រាមគំហែង ជាអាទិ៍ (CC345)

↓

បុគ្គលដែលអាចលុបចោលការយល់ព្រមដោយកម្រិត ឬ ការបោះបង់ត្រូវដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការ （CC1252Ⅲ） ។

រឿងក្តី
រដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(3) ការយល់ព្រម និង ការបោះបង់សន្តតិកម្ម

B. ការលុបចោលការយល់ព្រម ឬ ការបោះបង់ (CC1252)

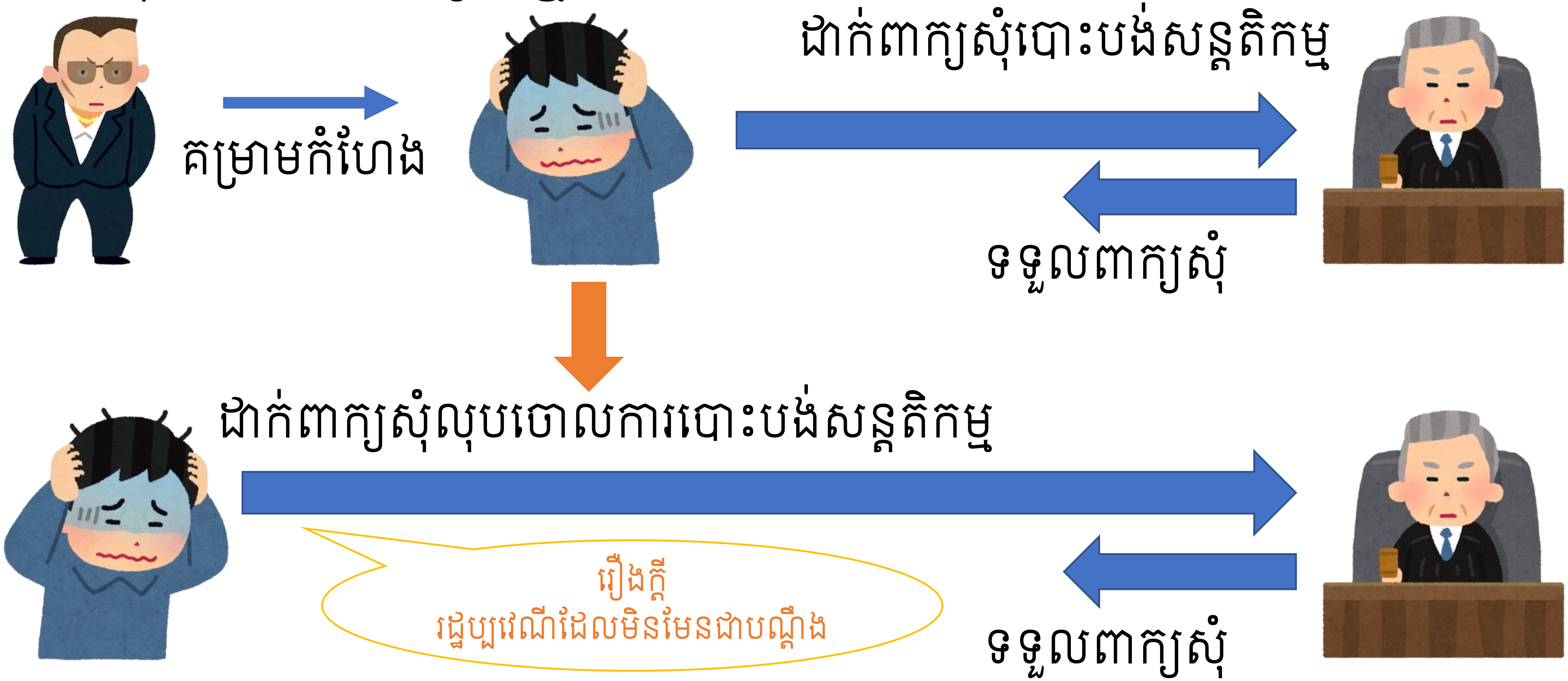

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(3) ការយល់ព្រម និង ការបោះបង់សន្តតិកម្ម

C. បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមោឃភាពនៃការបោះបង់សន្តតិកម្ម

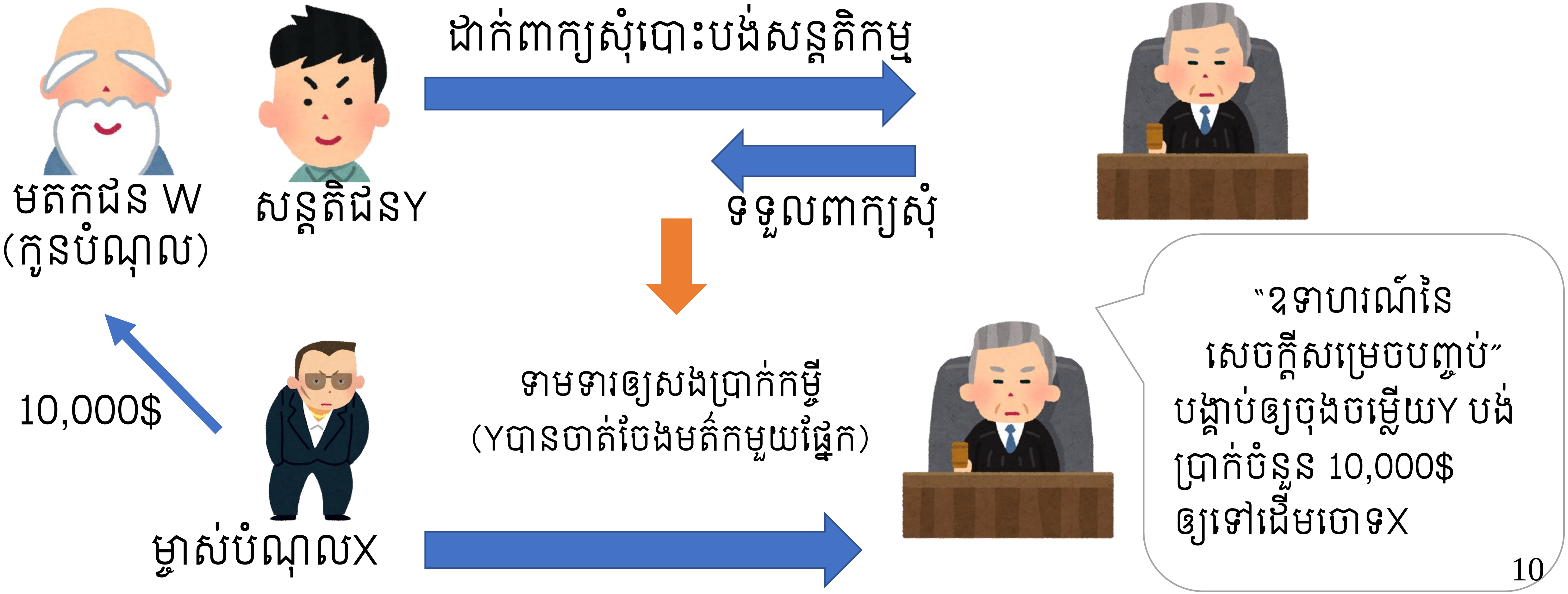

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(3) ការយល់ព្រម និង ការបោះបង់សន្តតិកម្ម

C. បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមោឃភាពនៃការបោះបង់សន្តតិកម្ម

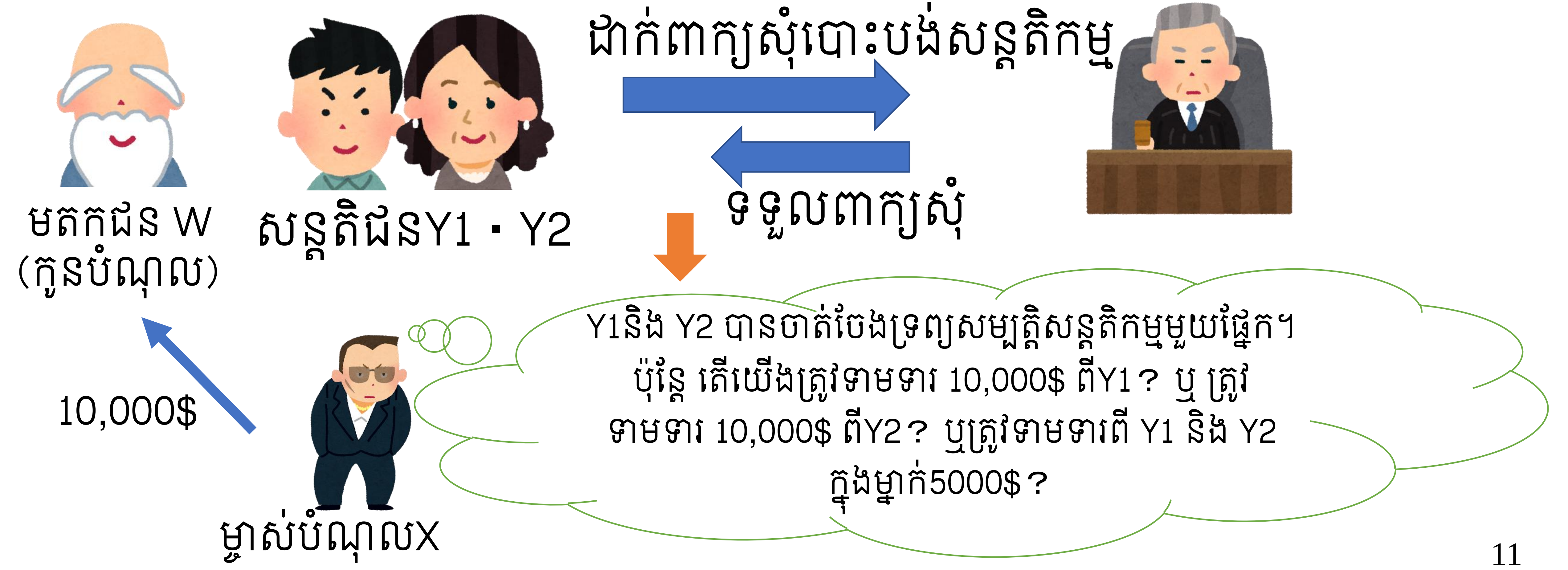

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(3) ការយល់ព្រម និង ការបោះបង់សន្តតិកម្ម

រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី

C. បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមោឃភាពនៃការបោះបង់សន្តតិកម្ម

ម្ចាស់បំណុលX

បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមោឃភាពនៃ
ការបោះបង់សន្តតិកម្ម (Y1 Y2បាន
ចាត់ចែងមត៌កមួយផ្នែក)

“ឧទាហរណ៍
នៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់”
បញ្ជាក់ថា ការបោះបង់
សន្តតិកម្មរបស់មតកជន W
(អាសយដ្ឋាន)ដោយចុង
ចម្លើយY1 និង Y2 ដែល
បានធ្វើនៅថ្ងៃទី○ ខែ○ ឆ្នាំ
○○ គឺមោឃភាព

ម្ចាស់បំណុលX

រឿងក្តីទាមទារឲ្យសងប្រាក់កម្ចី
Y1 : 5,000 $
Y2 : 5,000 $

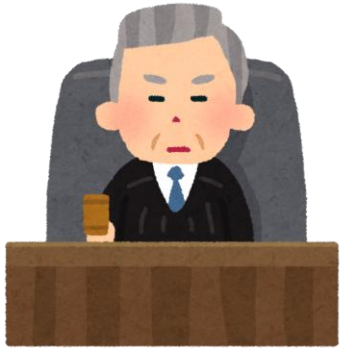

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(4) អភ័ព្វបុគ្គល និង ការផ្ដាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

A. អភ័ព្វបុគ្គលនៃសន្តតិកម្ម ជាអាទិ៍ (CC1150)

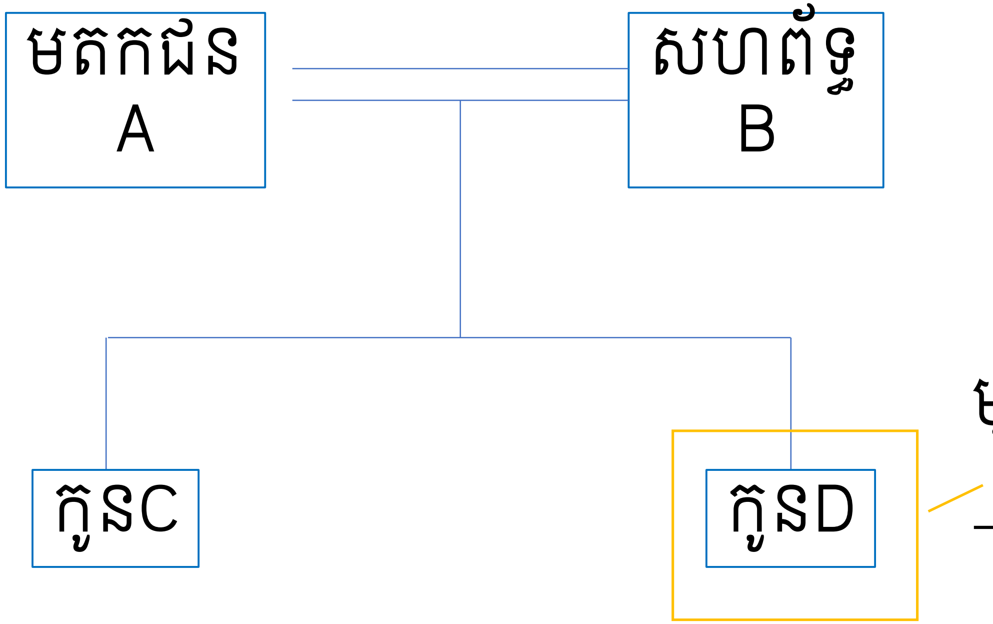

មូលហេតុដែលពុំអាចក្លាយជាសន្តតិជន

→ D មិនអាចក្លាយជាសន្តតិជនជាស្វ័យប្រវត្តិ

(មិនចាំបាច់នីតិវិធីពិសេសទេ)

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន
(4) អភ័ព្វបុគ្គល និង ការផ្តាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

A. អភ័ព្វបុគ្គលនៃសន្តតិកម្ម ជាអាទិ៍ (CC1150)

ក. បុគ្គលដែលបានទទួលទោស ដោយមានចេតនាធ្វើឃាត ឬ ប៉ុនប៉ងធ្វើឃាតលើមតកជន ឬ លើជនដែលមានលំដាប់សន្តតិកម្មមុន ឬ លំដាប់ស្មើគ្នា ទោះដោយផ្ទាល់ក្តី ឬ ដោយប្រយោលក្តី។

ខ. បុគ្គលដែលដឹងអំពីការសម្លាប់មតកជន តែមិនបានរាយការណ៍ ឬ មិនបានប្តឹង។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលបុគ្គលនោះ មិនអាចវិនិច្ឆ័យអំពើល្អ ឬ អាក្រក់បាន ឬ ករណីដែលអ្នកសម្លាប់ជាសហព័ទ្ធ ឬ ញាតិលោហិតខ្សែផ្ទាល់របស់បុគ្គលនោះ។

គ. បុគ្គលដែលបានរារាំងមតកជនក្នុងការធ្វើ លុបចោល ឬ កែប្រែមតកសាសន៍ស្តីពីសន្តតិកម្ម ដោយការឆបោក ឬ គម្រាមកំហែង។

ឃ. បុគ្គលដែលបានឲ្យមតកជនធ្វើ លុបចោល ឬ កែប្រែមតកសាសន៍ស្តីពីសន្តតិកម្ម ដោយការឆបោក ឬ គម្រាមកំហែង។

ង. បុគ្គលដែលបានក្លែង កែបន្លំ បំផ្លាញចោល ឬ លាក់ទុកនូវលិខិតមតកសាសន៍ស្តីពីសន្តតិកម្មរបស់មតកជន។

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(4) អភ័ព្វបុគ្គល និង ការផ្ដាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

A. អភ័ព្វបុគ្គលនៃសន្តតិកម្ម ជាអាទិ៍ (CC1150)

“ឧទាហរណ៍នៃការបញ្ជាក់អំពីនត្តិភាពនៃសិទ្ធិសន្តតិកម្ម”

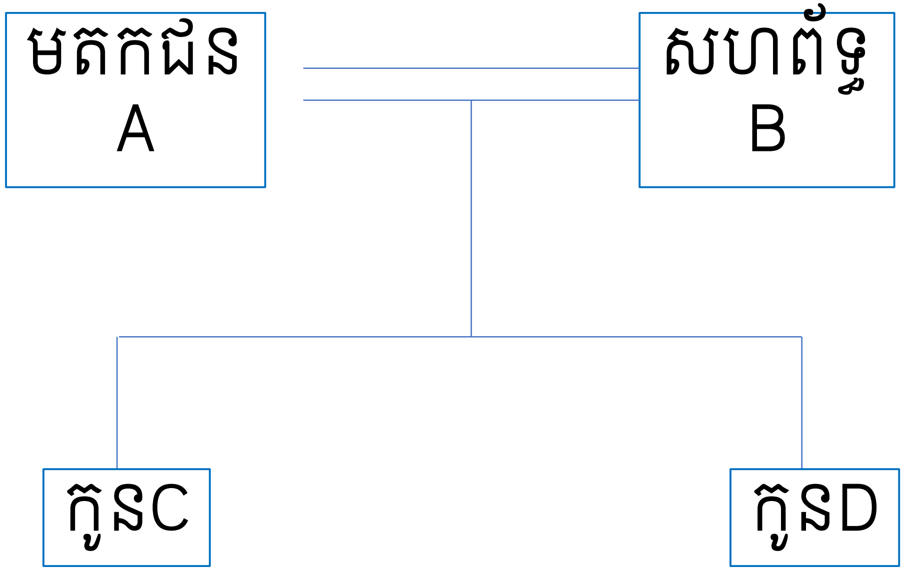

C

ខ្ញុំបានឃើញ D កាន់លិខិតមតកសាសន៍ដែល A បានសរសេរ។ D ប្រាកដជាលាក់លិខិតមតកសាសន៍នោះ ឬបោះចោលបាត់ហើយ !

D

ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញលិខិតមតកសាសន៍របស់ A អីទេ។ ខ្ញុំមិនបានលាក់ ឬ បោះចោលលិខិតមតកសាសន៍ទេ។

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(4) អភ័ព្វបុគ្គល និង ការផ្ដាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

A. អភ័ព្វបុគ្គលនៃសន្តតិកម្ម ជាអាទិ៍ (CC1150)

“បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីនត្ថិភាពនៃសិទ្ធិសន្តតិកម្ម”

រឿងក្ដីរដ្ឋប្បវេណី

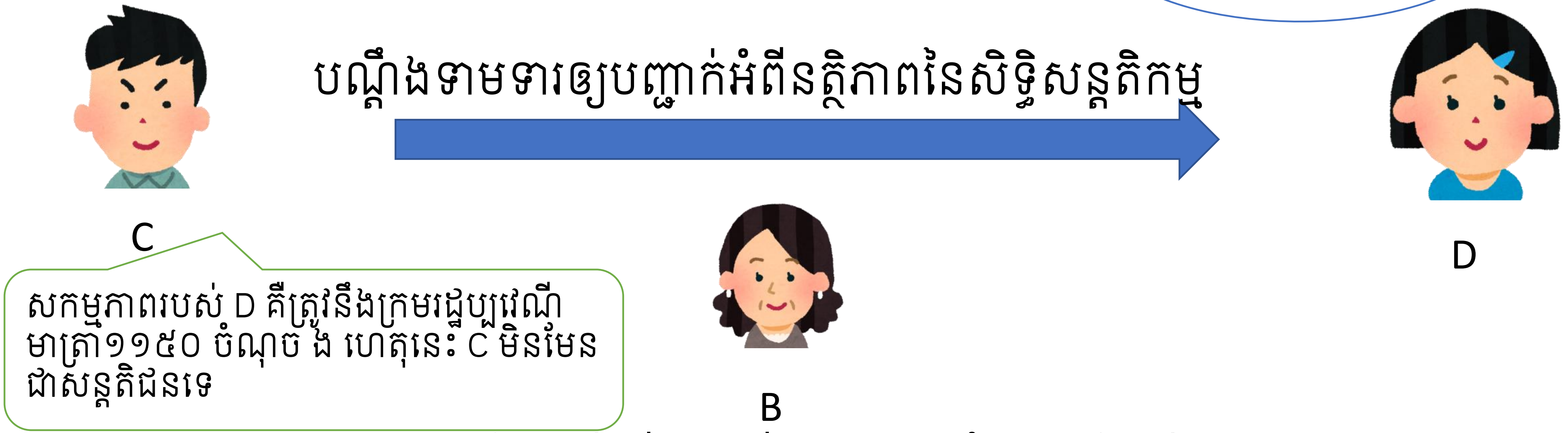

※ តម្រូវឲ្យសហសន្តតិជនទាំងអស់ធ្វើជាភាគី (សហបណ្ដឹងជាចាំបាច់ដោយពិត (CCP41))

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(4) អភ័ព្វបុគ្គល និង ការផ្តាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

A. អភ័ព្វបុគ្គលនៃសន្តតិកម្ម ជាអាទិ៍ (CC1150)

“ឧទាហរណ៍នៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ជាប់អំពីបណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីនត្ថិភាពនៃសិទ្ធិសន្តតិកម្ម”

C

បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់
អំពីនត្ថិភាពនៃសិទ្ធិសន្តតិកម្ម

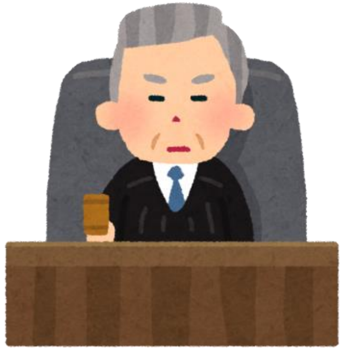

បញ្ជាក់ថា ចុងចម្លើយD
មិនមានឋានៈជា
សន្តតិជនចំពោះមត៌ក
របស់មតកជនAទេ។

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(4) អស័ព្ទបុគ្គល និង ការផ្តាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

B. ការផ្តាច់មត៌កពីសន្តតិជន (CC1151)

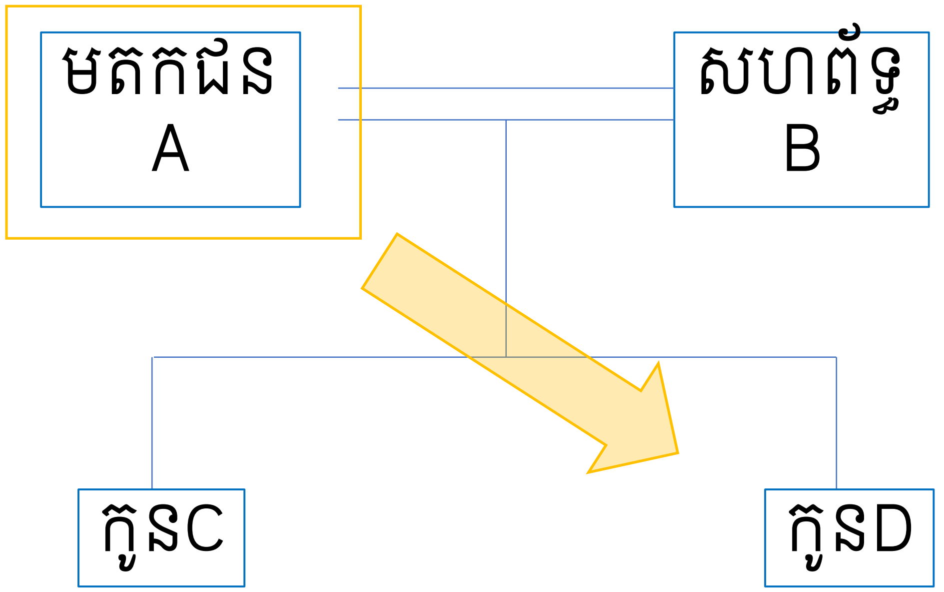

① ពាក្យសុំផ្តាច់មត៌ក (CC1151)

or

② ការបង្ហាញឆន្ទៈអំពីការផ្តាច់មត៌កតាមរយៈមតកសាសន៍ (CC1152)

→ Dនឹងលែងក្លាយជាសន្តតិជន តាមរយៈដីកាសម្រេចរបស់តុលាការ

※ ក៏អាចលុបចោលនូវការផ្តាច់មត៌កដែលធ្វើឡើងដោយមតកជនផងដែរ (CC1154)

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(4) អភ័ព្វបុគ្គល និង ការផ្ដាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

B. ការផ្ដាច់មត៌កពីសន្តតិជន (CC1151)

ក.បើបានធ្វើបាបចំពោះមតកជន។
ខ.បើបានប្រមាថមតកជនយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។
គ.បើអាចមកមើលថែទាំមតកជននៅពេលដែលមានជម្ងឺ ប៉ុន្តែមិនមកថែទាំ។
ឃ.បើត្រូវទទួលបានសាលក្រម ឬ សាលដីកាផ្តន្ទាទោសឲ្យជាប់ពន្ធនាគារមួយជីវិត។
ង.បើបានប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសធ្ងន់ធ្ងរគួរឲ្យកត់សំគាល់ជាអាទិ៍។

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(4) អភ័ព្វបុគ្គល និង ការផ្តាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន

B. ការផ្តាច់មត៌កពីសន្តតិជន (CC1151)

"ឧទាហរណ៍នៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់នៃរឿងក្តីដែលបានដាក់ពាក្យសុំផ្តាច់មត៌ក"

"ផ្តាច់ភាគីម្ខាងទៀត ឈ្មោះ D ពីសន្តតិកម្មរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ A។"

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(5) ករណីនត្ថិភាពនៃសន្តតិជន

"ប្រសិនបើពុំច្បាស់ថាមានសន្តតិជនទេ" (CC1290) គឺជាអ្វី?

1. ក្នុងករណីដែលមតកជនពុំមានទាំងសហព័ទ្ធ កូន ឪពុកម្តាយ បងប្អូនបង្កើត និង សន្តតិជនជំនួសរបស់អ្នកទាំងនេះ។
2. ទោះបីជាមានអ្នកដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជនក៏ដោយ ប៉ុន្តែ អ្នកនោះត្រូវជាអភ័ព្វបុគ្គល ឬ ត្រូវបានផ្តាច់មត៌ក ហើយមិនមានសន្តតិជនជំនួសឲ្យអ្នកដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជននោះ។
3. ករណីដែលមិនមានទាំងអច្ច័យលាភីសកល បន្ថែមពីលើចំណុចទី 1 និងទី 2។
4. ករណីដែលពុំដឹងច្បាស់អំពីទំនាក់ទំនងញាតិរបស់មតកជន។

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន

(5) ករណីនត្ថិភាពនៃសន្តតិជន

A. ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងមត៌ក និង នីតិវិធីជម្រះបញ្ជី

ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រង និង
ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ

(CC1291)

រឿងក្តី
រដ្ឋប្បវេណីដែល
មិនមែនជាបណ្តឹង

ការស្វែងរកសន្តតិជន (CC1297)
និង ការជម្រះបញ្ជី (CC1292IV・
1283、1298)

ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និង
ការដាស់តឿនចំពោះម្ចាស់បំណុលជា
អាទិ៍ (CC1296 I) និង ការសង
(CC1296 II・ចាប់ពី CC1283)

2 បញ្ហាជុំវិញសន្តតិជន
(5) ករណីនត្ថិភាពនៃសន្តតិជន

B.ការបង្វែរទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅសល់

(A) ការបែកមត៌កឲ្យទៅជនដែលមាននិស្ស័យពិសេស (CC1299)

រឿងក្តី
រដ្ឋប្បវេណីដែល
មិនមែនជាបណ្តឹង

- លក្ខខណ្ឌ : ① មានមត៌កដែលនៅសេសសល់ក្រោយការជម្រះបញ្ជី
  ② មានពាក្យសុំរបស់ជនដែលមាននិស្ស័យពិសេស
  ③ "បើយល់ឃើញថាសមរម្យ" (CC1299 I)
- សុពលភាព : តុលាការអាចបែកមួយផ្នែកនៃមត៌កដែលនៅសេសសល់ក្រោយការជម្រះបញ្ជី ទៅឲ្យជនដែលមាននិស្ស័យពិសេស។

(B) ការបង្វែរឲ្យរតនាគារជាតិ (CC1300)

មត៌កដែលនៅសេសសល់ចុងក្រោយ ត្រូវធ្លាក់ទៅរតនាគារជាតិ។

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(1) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

A. ទំនាក់ទំនងរវាងសហព័ទ្ធ និង សន្តតិជនជាញាតិលោហិត

ករណីសិក្សា 1 : សហព័ទ្ធ និង បច្ឆាញាតិផ្ទាល់ (CC1162①)

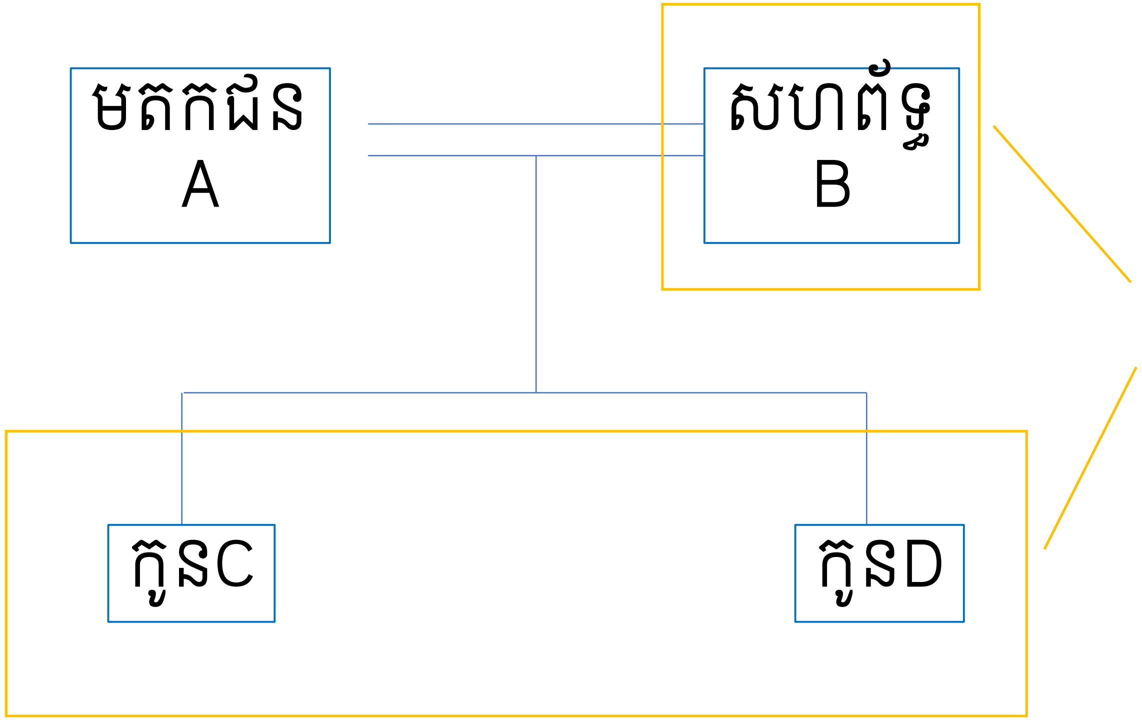

ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់របស់សន្តតិជនម្នាក់ៗគឺ ស្មើគ្នា

→ B 1/3

C 1/3

D 1/3

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(1) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

A. ទំនាក់ទំនងរវាងសហព័ទ្ធ និង សន្តតិជនជាញាតិលោហិត

ករណីសិក្សា 2 : សហព័ទ្ធ និង បុព្វញាតិផ្ទាល់（CC1162②）

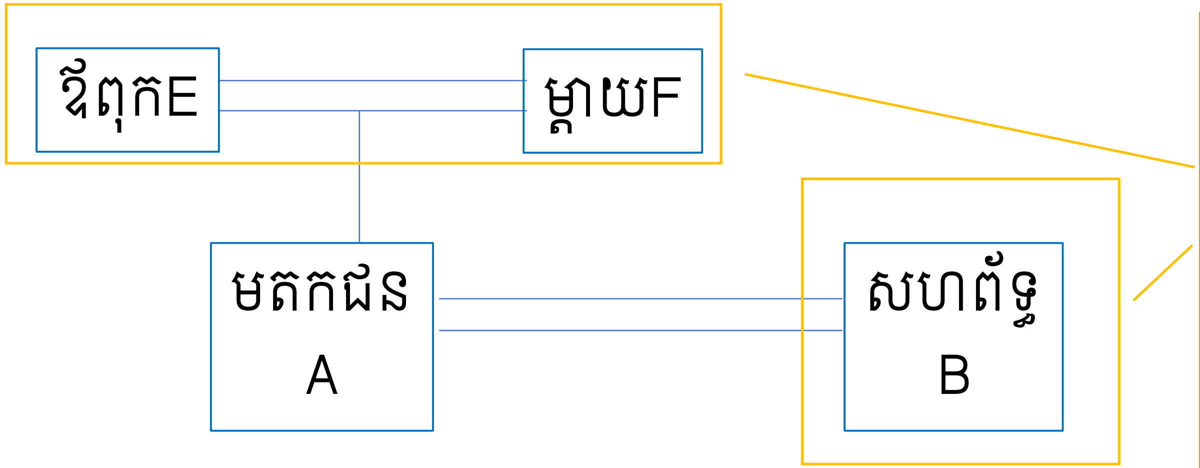

ចំណែកមត៌ករបស់សហព័ទ្ធ : ចំណែកមត៌ករបស់បុព្វញាតិផ្ទាល់

＝1 : 2

→ B 1/3

E 1/3

F 1/3

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(1) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

A. ទំនាក់ទំនងរវាងសហព័ទ្ធ និង សន្តតិជនជាញាតិលោហិត

ករណីសិក្សា 3 : សហព័ទ្ធ និង បុព្វញាតិផ្ទាល់ម្នាក់ (CC1162② វាក្យ.ទី2)

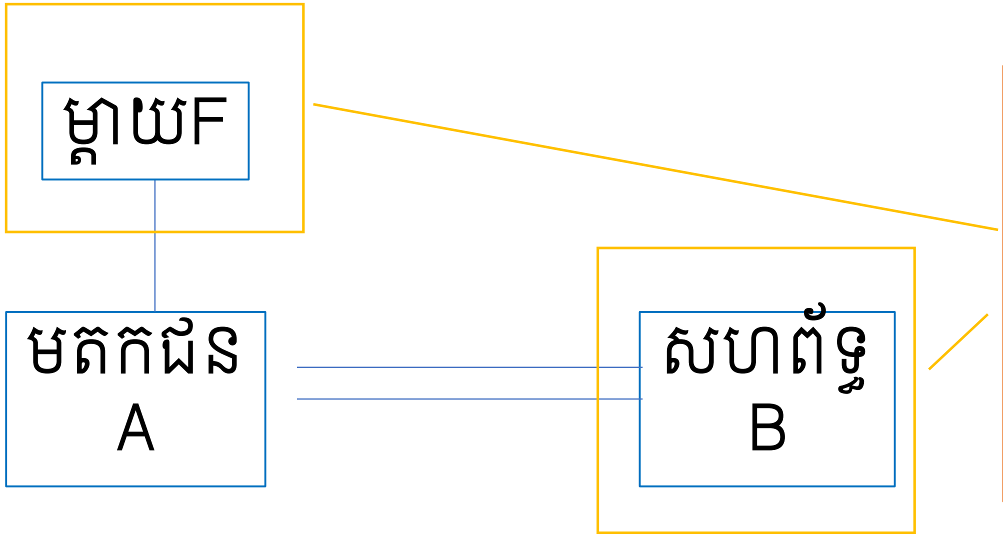

ចំណែកមត៌ករបស់សហព័ទ្ធ : ចំណែកមត៌ករបស់បុព្វញាតិផ្ទាល់

＝1 : 1

→ B 1/2

F 1/2

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(1) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

A. ទំនាក់ទំនងរវាងសហព័ទ្ធ និង សន្តតិជនជាញាតិលោហិត

ករណីសិក្សា 4 ： សហព័ទ្ធ និង បុព្វញាតិក្រៅពីឪពុក ម្តាយ （CC1162③）

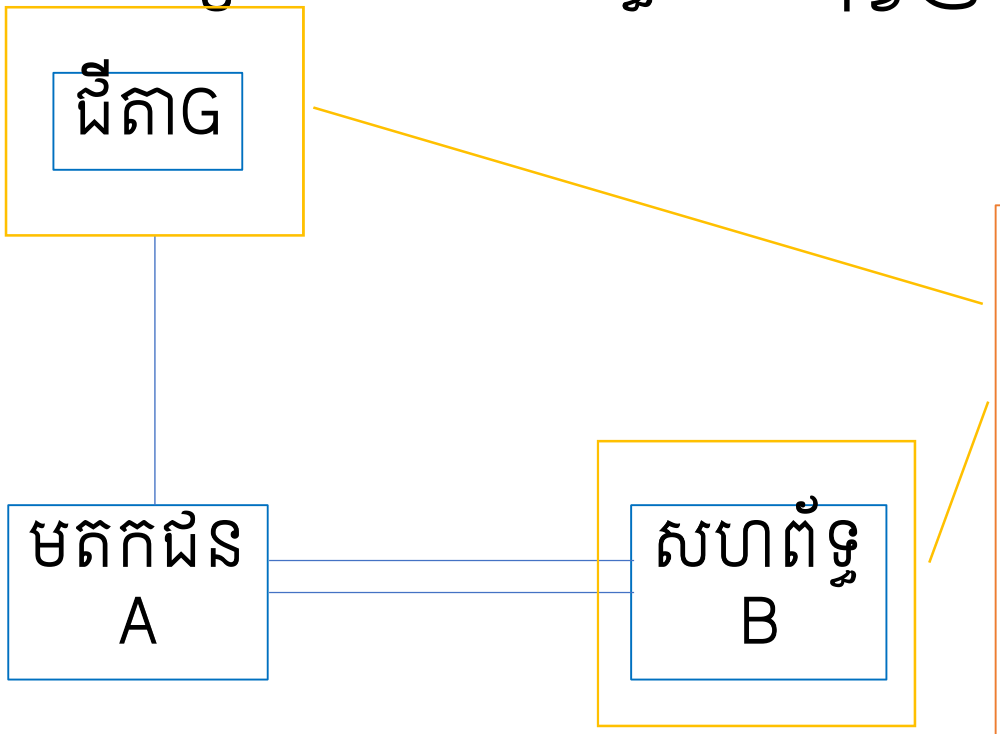

ចំណែកមត៌ករបស់សហព័ទ្ធ ： ចំណែកមត៌ករបស់បុព្វញាតិក្រៅពីឪពុក ម្តាយ

＝1 ： 1

→ B 1/2

G 1/2

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(1) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

A. ទំនាក់ទំនងរវាងសហព័ទ្ធ និង សន្តតិជនជាញាតិលោហិត

ករណីសិក្សា 5 : សហព័ទ្ធ និង បងប្អូនបង្កើតរបស់មតកជន (CC1162③)

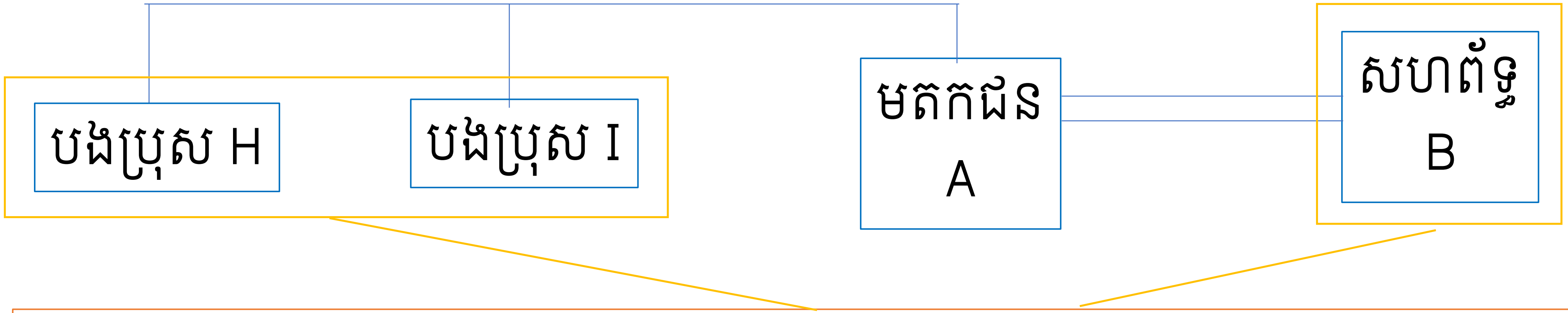

ចំណែកមត៌ករបស់សហព័ទ្ធ : ចំណែកមត៌ករបស់បងប្អូនបង្កើត＝1 : 1

→ B 1/2

H 1/4

I 1/4

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(1) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

B. ចំណែករវាងសន្តតិជនជាញាតិលោហិតដែលស្ថិតក្នុងលំដាប់ដូចគ្នា

- គោលការណ៍ស្តីអំពីសន្តតិកម្មដោយចំណែកស្មើគ្នា （CC1156Ⅱ、1159Ⅱ、1160Ⅱវាក្យ.ទី1)

  → សន្តតិជនជាញាតិលោហិតទាំងឡាយដែលស្ថិតក្នុងលំដាប់ដូចគ្នា មានចំណែកមត៌កស្មើៗគ្នា។

- ករណីលើកលែងចំពោះបងប្អូនបង្កើតរបស់មតកជន （CC1160Ⅱវាក្យ.ទី2)

  → ចំណែកមត៌ករបស់បងប្អូនបង្កើតដែលមានឪពុក ឬ ម្តាយតែម្ខាងដូចគ្នា ត្រូវមាន 1ភាគ 2 នៃចំណែកមត៌ករបស់បងប្អូនដែលមានឪពុក និង ម្តាយទាំងសងខាងដូចគ្នា។

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(1) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

B. ចំណែករវាងសន្តតិជនជាញាតិលោហិតដែលស្ថិតក្នុងលំដាប់ដូចគ្នា

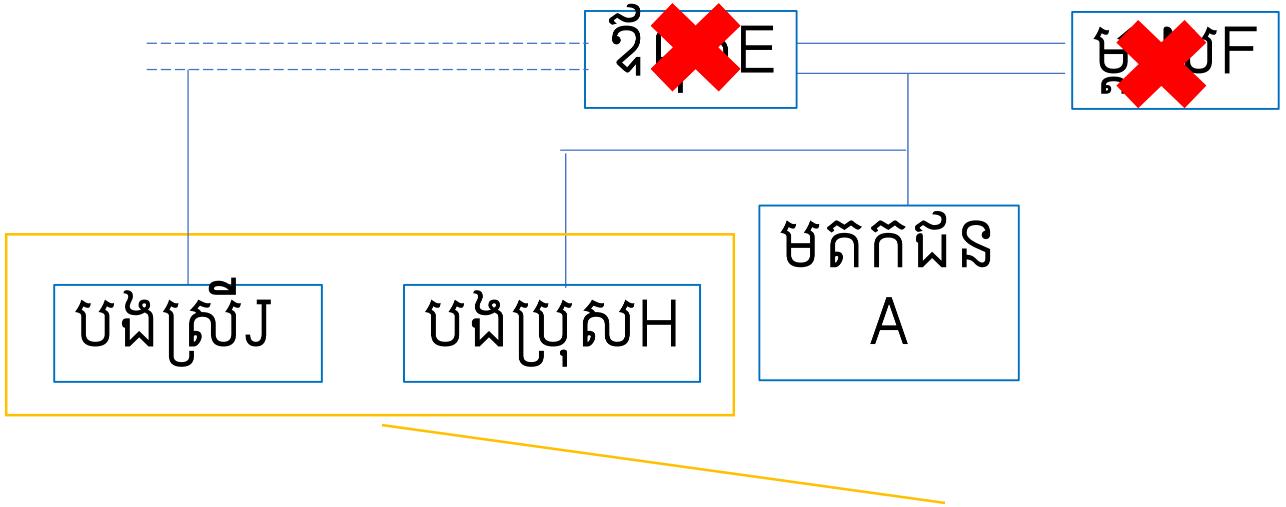

ចំណែកមត៌ករបស់បងប្អូនបង្កើតដែលមានឪពុកម្ដាយទាំងសងខាងដូចគ្នា ：ចំណែកមត៌ករបស់បងប្អូនបង្កើតដែលមានឪពុកម្ដាយតែម្ខាងដូចគ្នា

＝2 ： 1

→ H 2/3

J 1/3

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(2) ចំណែកមត៌កដែលបានកំណត់

មតកជនអាចកំណត់ចំណែកមត៌ករបស់សន្តតិជនតាមមតកសាសន៍ (CC1182 I)

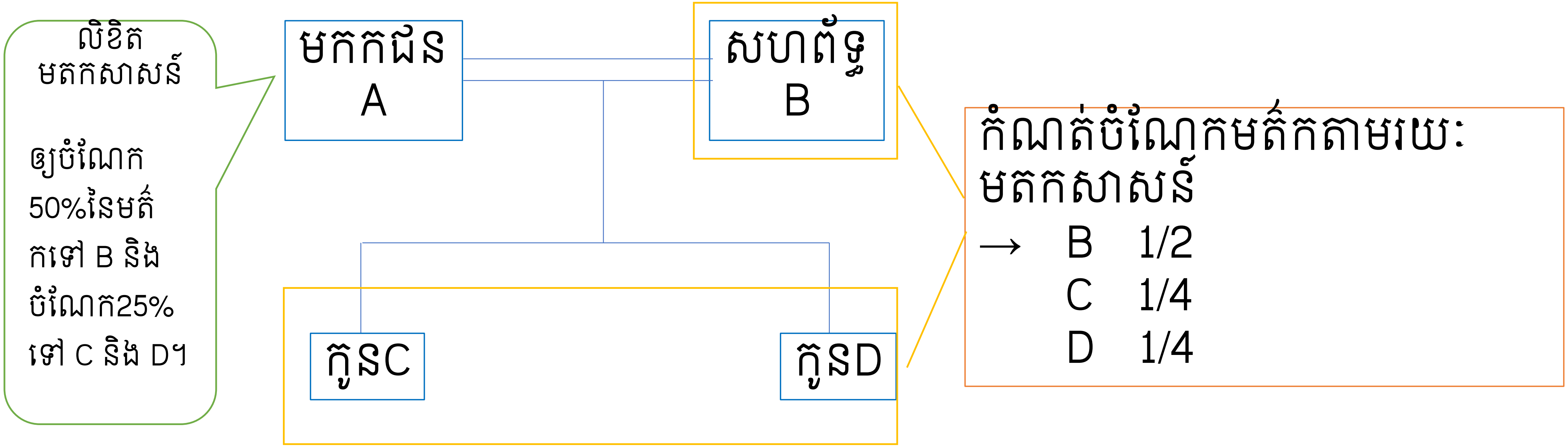

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្ដែង

A. វិធានជាមូលដ្ឋានទាក់ទងនឹងការកំណត់ចំណែកមត៌កជាក់ស្ដែង

ចំណែកមត៌កតាមច្បាប់កំណត់ ▪ ចំណែកមត៌កដែលបានកំណត់

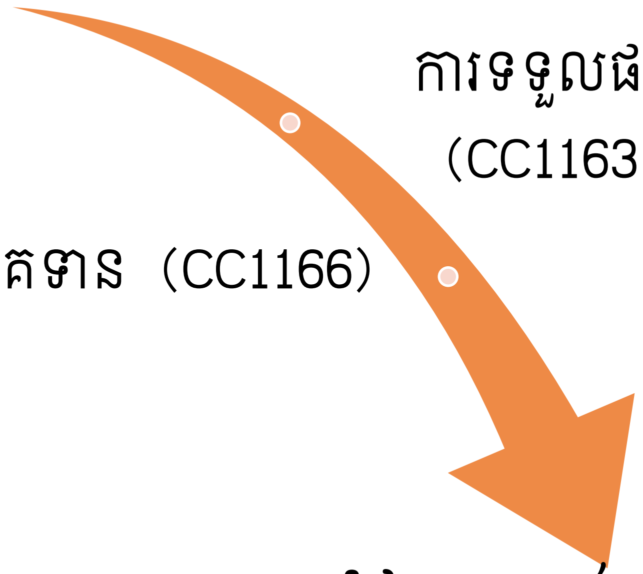

ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

ភាគនៃវិភាគទាន (CC1166)

ចំណែកមត៌កជាក់ស្ដែង

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

"នៅក្នុងចំណោមសហសន្តតិជនទាំងអស់ បើមានបុគ្គលណាដែលបានទទួលប្រទានកម្ម នៅក្នុងឪកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ហេតុការណ៍ផ្សេងទៀត ឬ ដើម្បីមូលធននៃជីវភាពរស់នៅ ឬ ដែលបានទទួលអច្ច័យទានពីមតកជននោះ តម្លៃសរុបនៃមត៌កដែលមតកជនមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម ដោយបូកបញ្ចូលនូវតម្លៃនៃប្រទានកម្មត្រូវបានចាត់ទុកជាមត៌ក ហើយចំនួនទឹកប្រាក់ដែលនៅសល់ ក្រោយពីដកតម្លៃនៃប្រទានកម្ម ឬ អច្ច័យទាននោះ ចេញពីចំណែកមត៌កដែលត្រូវបានគណនាតាមបញ្ញត្តិនៃផ្នែកទី១(សន្តតិជន) និង ផ្នែកទី២ (សន្តតិកម្មរបស់សហព័ទ្ធ) គឺជាចំណែកមត៌ករបស់បុគ្គលនោះ" (CC1163 I) ។

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B.ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

① កំណត់អំពីការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (អច្ច័យទាន ឬ ប្រទានកម្មកាលនៅរស់ដែលបានកំណត់)

② កំណត់អំពីទ្រព្យដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមត៌ក (ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវមាន) ដោយការយកទ្រព្យសម្បត្តិដែលមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្មបូកនឹងការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (ប្រទានកម្មកាលនៅរស់) ក្រៅពីអច្ច័យទាន (ការយកនូវការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសត្រឡប់មកវិញ)

③ យកទ្រព្យដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមត៌កមកធ្វើការគណនាចំណែកមត៌ក ហើយដកនូវការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស រួចគណនាចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

① ការកំណត់អំពីការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (អច្ច័យទាន ឬ ប្រទានកម្មកាលនៅរស់ដែលបានកំណត់)

- អច្ច័យទាន ៖ ជាការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស
- ប្រទានកម្មកាលនៅរស់ ៖ ប្រទានកម្មដែលត្រូវបានធ្វើឡើង "នៅក្នុងឱកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ហេតុការណ៍ផ្សេងទៀត" ឬ "ដើម្បីមូលធននៃជីវភាពរស់នៅ" ក្រោមរូបភាពជាការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស

→ សមភាពជាសត្យានុម័តរវាងសហសន្តតិជន

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

① ការកំណត់អំពីការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (អច្ច័យទាន ឬ ប្រទានកម្មកាលនៅរស់ដែលបានកំណត់)

- អច្ច័យទាន៖ ជាការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស
- ប្រទានកម្មនាពេលនៅរស់៖ " ប្រទានកម្មដែលត្រូវធ្វើនៅក្នុងឱកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ហេតុការណ៍ផ្សេងទៀត" ឬ "ដើម្បីមូលធននៃជីវភាពរស់នៅក្រោមរូបភាពជាការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស

គោលគំនិតនៃប្រព័ន្ធស្តីពីការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស = សមភាពជាសត្យានុម័តរវាងសហសន្តតិជន
→ ធ្វើការពិចារណាដោយផ្តោតលើតុល្យភាពជាមួយនឹងសន្តតិជនផ្សេងទៀត

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

②ការយកការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសត្រឡប់មកវិញ → ទ្រព្យដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមត៌ក

- "តម្លៃនៃមត៌កដែលមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម" = បញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម

※ ត្រង់ចំណុចនេះ មិនគិតអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់មតកជនទេ

ទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម + ការទទួលយកផលប្រយោជន៍ពិសេសដែលបានដកអច្ច័យទានចេញ =ទ្រព្យដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមត៌ក

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលយកផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

"ករណីសិក្សា1"

នៅពេលទទួលមរណភាព ឪពុកដែលត្រូវជាមតកជនមានដី និង អាគារដែលមានតម្លៃប្រហែល 400,000$ និង ប្រាក់បញ្ញើចំនួន 100,000$។ ហើយគាត់មានកាតព្វកិច្ចចំនួន 100,000$ ចំពោះធនាគារដែលជាម្ចាស់បំណុល។ សន្តតិជនមានដូចជា A、B និង C ដែលត្រូវជាកូនរបស់មតកជន។ នៅពេលដែលកូនប្រុសច្បង A បានចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឪពុកបានប្រគល់ប្រាក់ចំនួន 100,000$ ឲ្យទៅ A។

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

<ករណីសិក្សា 1 >

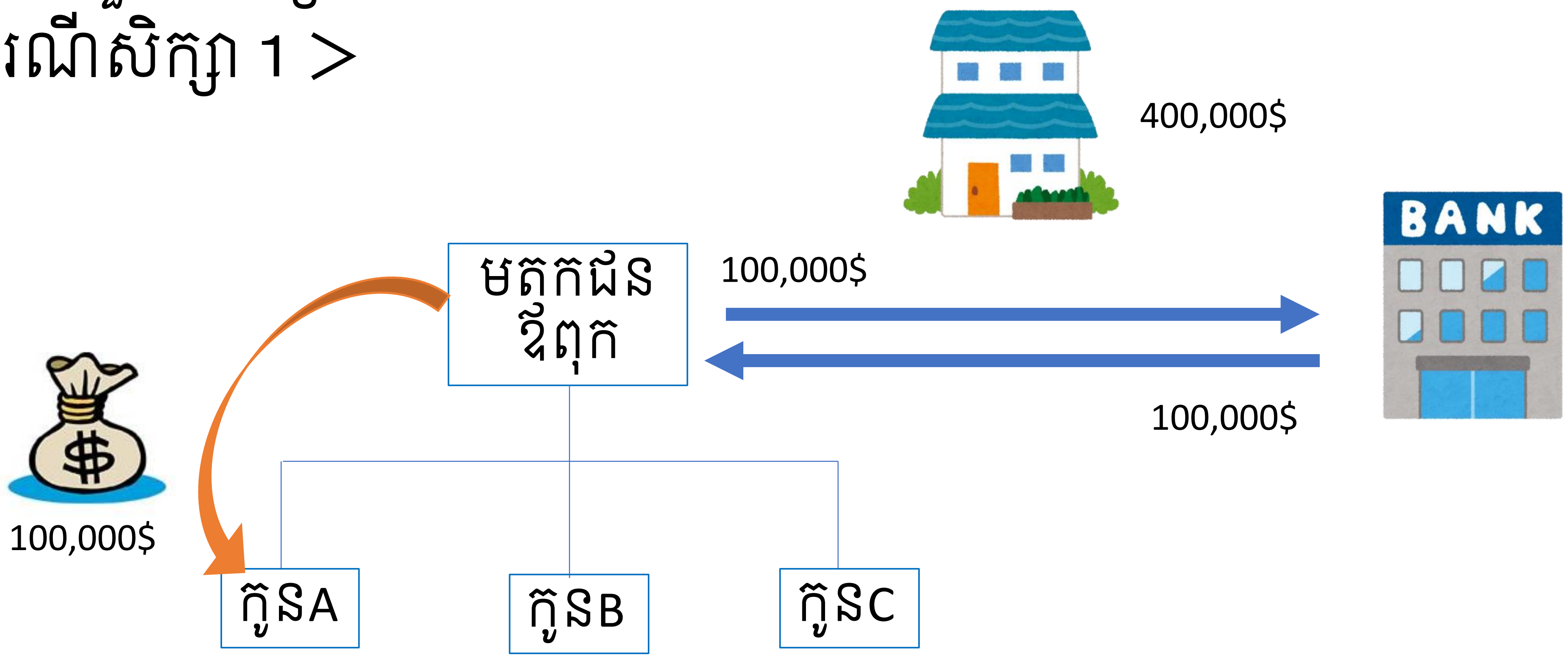

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស（CC1163）

"ករណីសិក្សា 1"

① "តម្លៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម" = 500,000 $
(ដី និង អាគារ 400,000 $ + ប្រាក់បញ្ញើ 100,000$)

② ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសរបស់ A = 100,000 $

③ ទ្រព្យដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមត៌ក = 600,000$ (ទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម 500,000$ + ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសរបស់ A 100,000$)

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស (CC1163)

"ករណីសិក្សា 1"

④ ការគណនាចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

A : 100,000$ (600,000$/3នាក់ - ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស 100,000$)

B : 200,000$ (600,000$/3នាក់)

C : 200,000$ (600,000$/3នាក់)

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស（CC1163）

"ករណីសិក្សា 2"

នៅពេលទទួលមរណភាពឪពុកដែលត្រូវជាមតកជន មានដី និង អាគារដែលមានតម្លៃស្មើនឹង 400,000$ និង ប្រាក់បញ្ញើចំនួន 100,000$ ។ ហើយគាត់មានកាតព្វកិច្ចចំនួន 100,000$ ចំពោះធនាគារដែលជាម្ចាស់បំណុល។ សន្តតិជនមានដូចជា A、B、និង C ដែលជាកូនរបស់មតកជន។ នៅពេលកូនប្រុសច្បង A បានចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឪពុកបានផ្តល់ប្រាក់ឲ្យ A ចំនួន 400,000$ ។

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស（CC1163）

“ករណីសិក្សា 2 ”

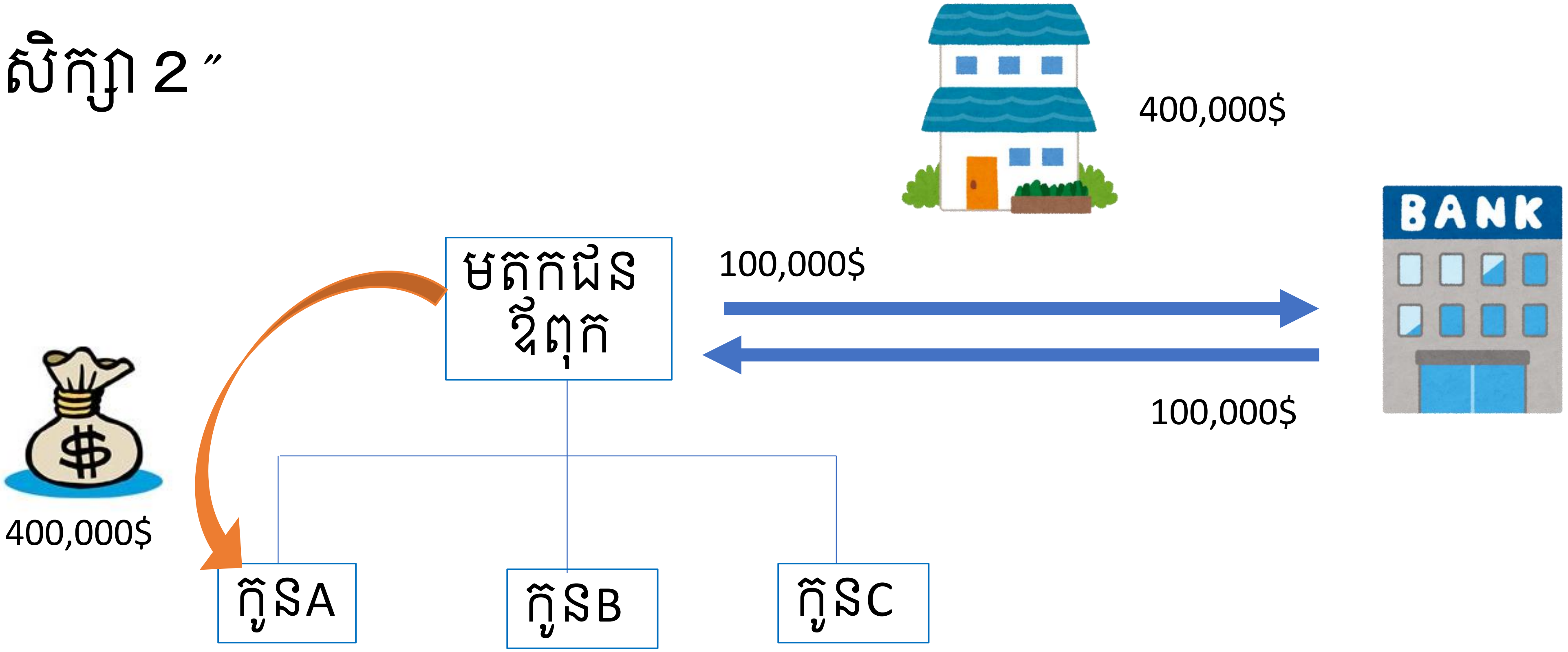

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាមូលដ្ឋាន

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស（CC1163）
"ករណីសិក្សា 2"

① "តម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម" ＝ 500,000$(ដី និង អាគារ 400,000$ + ប្រាក់បញ្ញើ 100,000 $)

② ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសរបស់ A = 400,000 $

③ ទ្រព្យដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាមត៌ក ＝ 900,000$ (ទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម 500,000$ + ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសរបស់ A 400,000$)

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

B. ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស（CC1163）

＜ករណីសិក្សា 2 ＞

④ ការគណនាចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

CC1165 Ⅰ

A： -100,000$（900,000$/3នាក់—ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស 400,000$）→ 0$

B：300,000$（900,000$/3នាក់）→ 250,000$

C：300,000$（900,000$/3នាក់）→ 250,000$

CC1165 Ⅱ

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន (CC1166)

"ក្នុងចំណោមសហសន្តតិជនទាំងឡាយ បើមានបុគ្គលណាបានធ្វើវិភាគទានពិសេស ដើម្បីថែរក្សា ឬ បង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មតកជន ដោយការផ្តល់សេវកម្មលើកិច្ចការរបស់មតកជន ឬ ដោយការផ្តល់តាវកាលិកលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ដោយការថែទាំព្យាបាលមតកជន ឬ ដោយវិធីផ្សេងទៀត តម្លៃដែលដកភាគនៃវិភាគទានរបស់បុគ្គលនោះដែលបានកំណត់តាមការពិភាក្សារបស់សហសន្តតិជន ចេញពីតម្លៃមត៌កដែលមតកជនមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម ត្រូវចាត់ទុកជាមត៌ក ហើយចំនួនទឹកប្រាក់នៃភាគក្នុងសន្តតិកម្ម ដែលបានគណនាតាមបញ្ញត្តិនៃផ្នែកទី១(សន្តតិជន) និង ផ្នែកទី២ (សន្តតិកម្មរបស់សហព័ទ្ធ) បូកនឹងវិភាគទាន ត្រូវជាចំណែកមត៌ករបស់ជននោះ។ (CC1166 I)

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

c. ភាគនៃវិភាគទាន (CC1166)

① កំណត់ភាគនៃវិភាគទាន

② កំណត់អំពីទ្រព្យដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាមត៌ក (ទ្រព្យដែលត្រូវមាន) ដោយការដកភាគនៃវិភាគទានចេញពីទ្រព្យសម្បត្តិនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម

③ យកទ្រព្យដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាមត៌កមក គណនាចំណែកមត៌ក រួចបូកបន្ថែមនូវភាគនៃវិភាគទាន ហើយគណនាចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

c. ភាគនៃវិភាគទាន (CC1166)

① ការកំណត់ភាគនៃវិភាគទាន

រឿងក្តីវេជ្ជបុរេណី
※ ក៏អាចមានការសម្រេចសេចក្តីនៅក្នុងនីតិវិធីបែងចែកមត៌កដែរ (ការបែងចែកដោយផ្អែកតាមតុលាការ)

"វិភាគទានពិសេស" ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងទាក់ទងនឹង "ការរក្សាទុក ឬ ការបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មតកជន"

គោលបំណងនៃប្រព័ន្ធភាគនៃវិភាគទាន = សមភាពជាសត្យានុម័តរវាងសហសន្តតិជន
→ ធ្វើការពិចារណាដោយផ្តោតលើតុល្យភាពជាមួយនឹងសន្តតិជនផ្សេងទៀត

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

c. ភាគនៃវិភាគទាន (CC1166)

② ដកភាគនៃវិភាគទាន→ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាមត៌ក

- "តម្លៃមត៌កដែលមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម"= ធ្វើឲ្យទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្មមានភាពច្បាស់លាស់

※ ត្រង់ចំណុចនេះ មិនពិចារណាអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់មតកជនទេ

ទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម – ភាគនៃវិភាគទាន＝ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាមត៌ក

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្ដែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន（CC1166）
"ករណីសិក្សា1"

នៅពេលទទួលមរណភាព ឪពុកដែលត្រូវជាមតកជន មានដី និង អាគារដែលមានតម្លៃ 300,000$ និងប្រាក់បញ្ញើដែលមានចំនួន 300,000 $ ។ សន្តតិជនដែលជាកូនរបស់មតកជនមានដូចជា A និង B ។ ឪពុកបានគ្រប់គ្រង់ហាងតែម្នាក់ឯង ប៉ុន្តែនៅពេលឪពុកមានអាយុកាន់តែច្រើន កូនប្រុសច្បង A ក៏បានគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មនោះតែម្នាក់ឯង។ គេបានវាយតម្លៃថា ការចូលរួមចំណែករបស់ A ក្នុងការរក្សា និង ការបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មតកជនស្មើនឹង 200,000 $។

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន （CC1166）

“ករណីសិក្សា1”

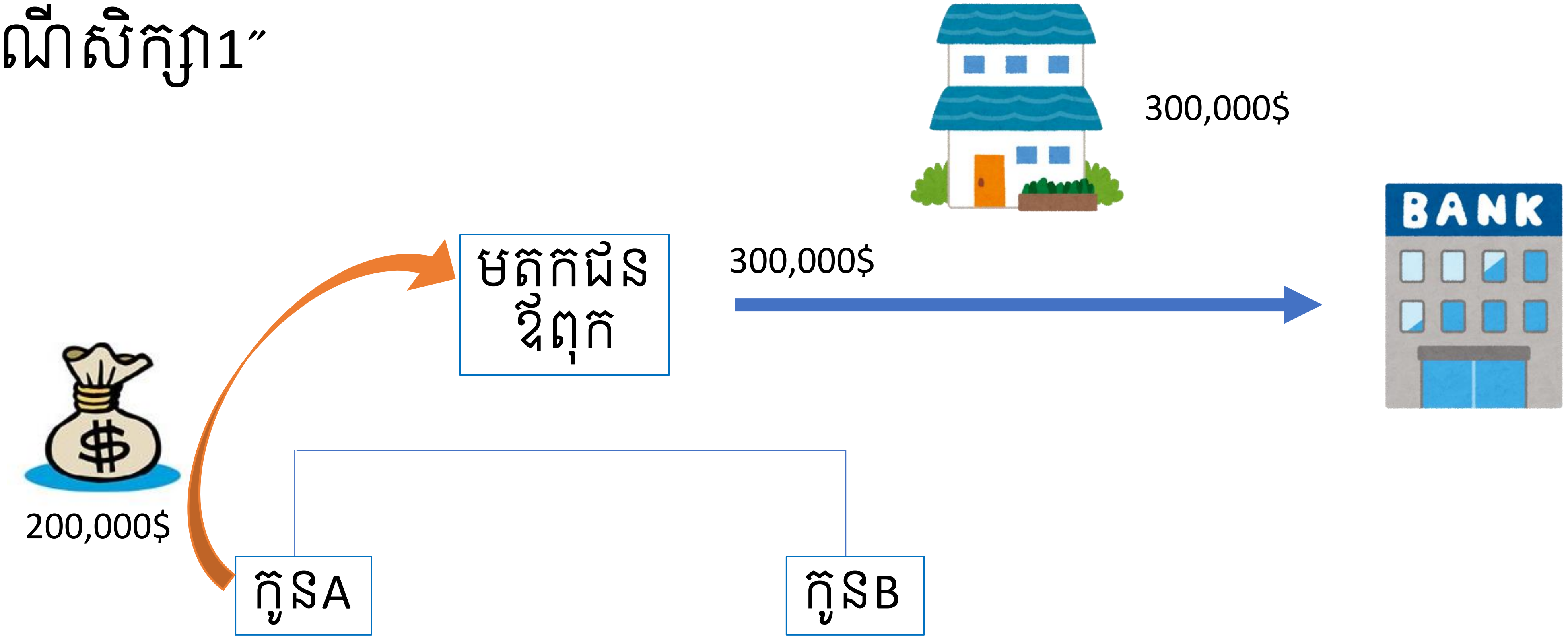

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្ដែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន （CC1166）
"ករណីសិក្សា1"

① "តម្លៃទ្រព្យដែលមាននៅពេលចាប់ផ្ដើមសន្តតិកម្ម" ＝ 600,000 $(ដី និង អាគារ 300,000 $ + ប្រាក់បញ្ញើ 300,000 $)

② ភាគនៃវិភាគទានរបស់ A ＝200,000$

③ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាមត៌ក ＝400,000 $ （ទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្ដើមសន្តតិកម្ម 600,000 $ - ភាគនៃវិភាគទានរបស់ A 200,000 $）

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន（CC1166）

"ករណីសិក្សា 1"

④ ការកំណត់ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

A：400,000$（400,000$/2នាក់ + ភាគនៃវិភាគទាន200,000$）

B：200,000$（400,000$/2នាក់）

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន (CC1166)
"ករណីសិក្សា2"

នៅពេលទទួលមរណភាព ឪពុកដែលត្រូវជាមតកជន មានដី និង អាគារដែលមានតម្លៃ 300,000$ និង ប្រាក់បញ្ញើចំនួន 300,000 $។ សន្តតិជនមានដូចជា A និង B ដែលត្រូវជាកូនរបស់មតកជន។ ឪពុកបាន គ្រប់គ្រងអាជីវកម្មតែម្នាក់ឯង ប៉ុន្តែ ដោយសារតែឪពុកមានអាយុកាន់តែច្រើន កូនប្រុសច្បង A ក៏បានធ្វើ ការគ្រប់គ្រង់អាជីវកម្មនោះតែម្នាក់ឯង។ គេបានវាយតម្លៃថា ការចូលរួមចំណែករបស់ A ក្នុងការរក្សា និង ការបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មតកជនស្មើនឹង 200,000 $។ ហើយ ដោយសារតែ B បានសុំឲ្យឪពុកជួយ ឧបត្ថម្ភក្នុងការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួន ដូច្នេះឪពុកក៏បានផ្តល់ប្រាក់ឲ្យចំនួន 200,000 $។

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្ដែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន (CC1166)

"ករណីសិក្សា2"

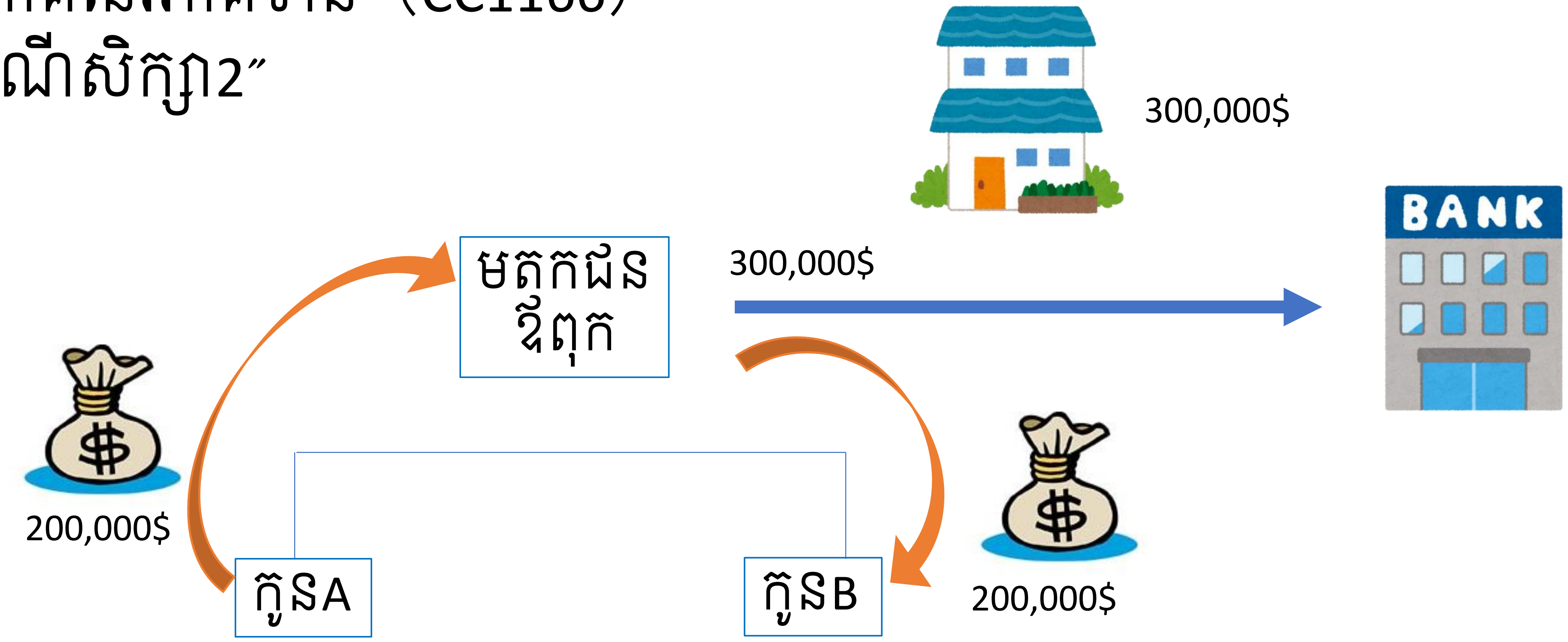

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក
(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

C. ភាគនៃវិភាគទាន （CC1166）
‶ករណីសិក្សា2″

① ‶តម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម″ = 600,000$ (ដី និង ផ្ទះ 300,000 $ + ប្រាក់បញ្ញើ 300,000 $)

② ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសរបស់ B = 200,000 $ ភាគនៃវិភាគទានរបស់ A = 200,000 $

③ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាមត៌ក ＝600,000 $ (ទ្រព្យសកម្មនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម 600,000$ + ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសរបស់ B 200,000 $ - ភាគនៃវិភាគទានរបស់ A 200,000 $)

3 បញ្ហាជុំវិញការកំណត់អំពីចំណែកមត៌ក

(3) ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

C.ភាគនៃវិភាគទាន （CC1166）
"ករណីសិក្សា2"

④ ការគណនាចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

A： 500,000$（600,000$/2នាក់ + ភាគនៃវិភាគទាន200,000$）

B： 100,000$（600,000 $/2 នាក់ – ការទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស 200,000 $）

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(1) លំហូរនៃការបែងចែកមត៌ក

១. ទំហំនៃសន្តតិជន・ចំណែកសន្តតិកម្មតាមច្បាប់

↓

២. ទំហំនៃមត៌ក

↓

៣. ការវាយតម្លៃមត៌ក

↓

៤. កំណត់ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

↓

៥. ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(2) ទំហំនៃសន្តតិជន

- ក្នុងករណីដែលមិនដឹងអំពីសន្តតិជន តើយើងត្រូវស្រាវជ្រាវដោយវិធីណា？

⇒ ស្រាវជ្រាវពីទំនាក់ទំនងនៃអត្តសញ្ញាណរបស់មតកជនចាប់ពីពេលចាប់កំណើតរហូតដល់ពេលទទួលមរណភាព និង បង្កើតតារាងទំនាក់ទំនងសន្តតិកម្ម។

- សាកសួរពត៌មានពីកូនក្តី
- ការប្រមូលឯកសារបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណ （សៀវភៅគ្រួសារ សំបុត្រកំណើត សៀវភៅស្នាក់នៅ ជាដើម）
- សាកសួរពត៌មានពីសហព័ទ្ធរបស់មតកជន ញាតិលោហិតខ្សែផ្ទាល់ និងបងប្អូនប្រុសស្រី ជាអាទិ៍
- សាកសួរពត៌មានពី ភូមិ ឃុំ សង្កាត់

※ ក្នុងករណីដែលមានវិវាទអំពីទំហំនៃសន្តតិជន ត្រូវដោះស្រាយតាមនីតិវិធីទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលជាអាទិ៍។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(3) ទំហំនៃមត៌ក

A. ការស្រាវជ្រាវមត៌ក

មត៌កដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក គឺជាទ្រព្យសកម្មដែលមិនទាន់បានបែងចែកនៅឡើយនៅពេលបែងចែកមត៌ក នៅក្នុងចំណោមសិទ្ធិនិងករណីយកិច្ចដែលស្ថិតនៅក្រោមទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មតកជននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម (CC1147 I) ។

B. បញ្ហានៃការបញ្ចូល ឬ មិនបញ្ចូលជាមត៌ក

រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី

(A) ក្នុងករណីដែលមានវិវាទពាក់ព័ន្ធនឹងការបញ្ចូល ឬ មិនបញ្ចូលទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយជាមត៌កទេ ជាចុងក្រោយបញ្ហានេះនឹងត្រូវដោះស្រាយតាមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដូច្នេះ ជាទូទៅគេតែងអនុវត្តតាមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជាមុន

→ បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមត៌ក

(B) ចំណុចដែលត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ

ទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ (CC973) គឺមានតែចំណែកកម្មសិទ្ធិអវិភាគរបស់មតកជនប៉ុណ្ណោះដែលក្លាយជាមត៌ក។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក
(3) ទំហំនៃមត៌ក

C. បញ្ហាចំពោះការក្លាយជាកម្មវត្ថុ ឬ មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកមត៌ក

(A) សិទ្ធិលើបំណុលជាប្រាក់

ជាទូទៅសិទ្ធិលើបំណុលនេះនឹងបែងចែកទៅតាមចំណែកនៃសន្តតិកម្មតាមច្បាប់ (CC1148 I) ប៉ុន្តែ បើសិនជាមានការព្រមព្រៀងរវាងសន្តតិជន សិទ្ធិលើបំណុលនោះអាចជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក។

(B) កាតព្វកិច្ច

មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកមត៌កនោះទេ (CC1148 I) ។

D. វត្ថុជំនួស ជាអាទិ៍ (CC1272)

(A) ផលផ្អែកលើសិទ្ធិដែលស្ថិតក្នុងមត៌ក

(B) ប្រាក់សំណងការខូចខាតជាអាទិ៍ដែលបានធ្វើលទ្ធកម្ម ដោយការសងជំនួសការបាត់បង់ ការខូចខាត ឬ ការបំពានកម្មវត្ថុនៃមត៌ក

(C) ប្រាក់លក់ដែលបានធ្វើលទ្ធកម្មជាអាទិ៍ ដោយកិច្ចសន្យាដែលយកមត៌កជាកម្មវត្ថុ

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(3) ទំហំនៃមត៌ក

E. បណ្តឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់អំពីមត៌ក

“ឧទាហរណ៍នៃការបញ្ជាក់មត៌ក”

មតកជន A — សហព័ទ្ធ B

កូនC

កូនD

C

អចលនវត្ថុ L មានចុះបញ្ជីឈ្មោះរបស់ D ប៉ុន្តែ តាមការពិត វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ A ហើយវាជា មត៌ករបស់ A។

D

ខ្ញុំបានទទួលអចលនវត្ថុ L ពី A តាំងពី 10 ឆ្នាំមុនមក ហើយវាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំ។

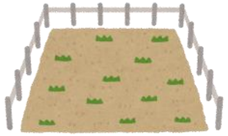

អចលនវត្ថុL

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(3) ទំហំនៃមត៌ក

E. បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់មត៌ក
“បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់មត៌ក”

រឿងក្ដីរដ្ឋប្បវេណី

C

បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់មត៌ក

D

អចលនវត្ថុ L មានចុះបញ្ជីឈ្មោះរបស់ D
ប៉ុន្តែ វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ A ។

B

※ ※តម្រូវឲ្យសហសន្តតិជនទាំងអស់ធ្វើជាភាគី（សហបណ្ដឹងចាំបាច់ដោយពិត（CCP41））

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(3) ទំហំនៃមត៌ក

E. បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់មត៌ក

“ឧទាហរណ៍សេចក្ដីសម្រេចបញ្ចប់នៃបណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់មត៌ក”

C

បណ្ដឹងទាមទារឲ្យបញ្ជាក់មត៌ក

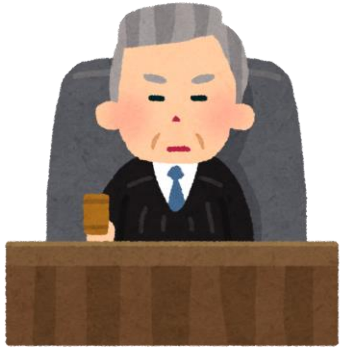

បញ្ជាក់ថា អចលនវត្ថុL (ព័ត៌មានសម្រាប់កំណត់អំពីដីL) គឺជាមត៌ករបស់មតកជន A។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(4) ការវាយតម្លៃមត៌ក

A. វិធីវាយតម្លៃ

- វាយតម្លៃ
- ប្រសិនបើមានការព្រមព្រៀងអំពី តម្លៃនៃការវាយតម្លៃ វិធីវាយតម្លៃ គេអាចសម្រេចតាមការព្រមព្រៀងនោះបាន។

B. អចលនវត្ថុ

- នៅប្រទេសជប៉ុន តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យដាក់ឯកសារដូចជា លិខិតវាយតម្លៃអចលនវត្ថុ លិខិតប្រកាសពន្ធសន្តតិកម្ម និង លិខិតវាយតម្លៃរបស់ក្រុមហ៊ុនអចលនវត្ថុធំៗ ដើម្បីសម្របសម្រួលយោបល់របស់ភាគី និង ឈានទៅដល់ការព្រមព្រៀង។
- ក្នុងករណីដែលមិនអាចព្រមព្រៀងគ្នាទេ តុលាការនឹងជ្រើសរើសអ្នកវាយតម្លៃដែលជាបុគ្គលមានចំនេះដឹងដូចជាអ្នកជំនាញវាយតម្លៃអចលនវត្ថុជាដើម មកឲ្យវាយតម្លៃ។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក
(5) ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

A. ប្រភេទនៃវិធីបែកចែក

(A) ការបែងចែកវត្ថុ (វត្ថុផ្ទាល់)

វិធីបែងចែកដោយបែងចែកវត្ថុផ្ទាល់

(B) ការបែងចែកតាមការសងជំនួស （CC1267Ⅱ）

វិធីបែងចែកដោយឲ្យសន្តតិជនណាមួយធ្វើលទ្ធកម្មលើទ្រព្យម្បត្តិលើសពីចំណែកនៃសន្តតិកម្មតាមច្បាប់ ហើយជំនួសមកវិញដោយការបង់ប្រាក់សម្រួលទៅតាមសមាមាត្រនៃចំណែកឲ្យសន្តតិជនផ្សេងទៀត។

(C) ការបែងចែកដោយប្តូរជាប្រាក់ （CC1271）

វិធីបែងចែកដោយលក់មត៌ក ហើយបែងចែកប្រាក់ថ្លៃលក់នោះ (លក់ដោយស្មគ្រ័ចិត្ត លក់ដោយបង្ខំ)

(D) ការបែងចែកដោយអវិភាគ

វិធីដែលឲ្យសន្តតិជនធ្វើលទ្ធកម្មដោយអវិភាគតាមបញ្ញត្តិសិទ្ធិប្រត្យក្ស （CC202） ទៅតាមចំណែកសន្តតិកម្មជាក់ស្តែងនៃមត៌ក

→ បណ្តឹងទាមទារឲ្យបែងចែកវត្ថុអវិភាគ （CC212）

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(5) ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

B. កត្តាត្រូវពិចារណា （CC1270Ⅱ）

(A) ប្រភេទ និង លក្ខណៈនៃវត្ថុ ឬ សិទ្ធិដែលមាននៅក្នុងមត៌ក ឬ អាយុ មុខរបរ ស្ថានភាពផ្លូវកាយ និង ផ្លូវចិត្ត ស្ថានភាពជីវភាពរបស់សហសន្តតិជននីមួយៗ និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត （CC1267Ⅰ）

a. ប្រភេទ និង លក្ខណៈនៃវត្ថុ ឬ សិទ្ធិដែលមាននៅក្នុងមត៌ក

ខាងលើនេះគឺជាខ្លឹមសារនៃមត៌ក។ វិធីបែងចែកគឺមានភាពខុសគ្នាទៅតាមករណីនីមួយៗដូចជា ករណីមានតែ អចលនវត្ថុ ឬ ករណីទ្រព្យសម្បត្តិចរន្តក្រៅពីអចនលវត្ថុ ជាអាទិ៍។

b. មុខរបរ

ចំពោះសន្តតិជនដែលទទួលមុខរបរបន្តពីគ្រួសារ តុលាការភាគច្រើនបង្គាប់ឲ្យសន្តតិជននោះធ្វើលទ្ធកម្មនូវអចលនវត្ថុ ឬ ភាគហ៊ុនដែលចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការមុខរបរ។

c. អាយុ និង ស្ថានភាពផ្លូវកាយ និង ផ្លូវចិត្ត

ចំពោះជនជរា យុវជន ជនមានកាយសម្បទាមិនគ្រប់គ្រាន់ តុលាការត្រូវពិចារណាចំពោះបុគ្គលទាំងនោះ។

d. ស្ថានភាពជីវភាព និងស្ថានភាពផ្សេងទៀត

ស្ថានភាពនៃការប្រើប្រាស់មត៌កតាំងពីដើមមកជាអាទិ៍ក៏ត្រូវយកមកពិចារណា។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(5) ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

B. កត្តាត្រូវពិចារណា （CC1270Ⅱ）

(B) សិទ្ធិអាទិភាពរបស់សហព័ទ្ធ （CC1268）

នៅក្នុងការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ សហព័ទ្ធមានអាទិភាពជាងសហសន្តតិជនផ្សេងទៀត ក្នុងការទទួលយកចំណែកកម្មសិទ្ធិអវិភាគរបស់មតកជន រហូតដល់គ្រប់ចំនួននៃចំណែកសន្តតិកម្ម។

(C) សំណងនៃកាតព្វកិច្ចរបស់មតកជន （CC1269）

កាតព្វកិច្ចមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចអំពីការបែងចែកមត៌កនោះទេ ហើយសន្តតិជនត្រូវទទួលបន្តតាមចំណែកនៃសន្តតិកម្មតាមច្បាប់ ហេតុនេះសន្តតិជនត្រូវបែងចែកមត៌កដោយពិចារណាពីការណ៍ដែលខ្លួនត្រូវសងកាតព្វកិច្ចនោះ។

(D) ទំនៀមទម្លាប់នៅក្នុងតំបន់ និង មតិលើសពីពាក់កណ្តាលរបស់សហសន្តតិជន CC1270Ⅱ)

ប្រសិនបើមិនផ្ទុយនឹងទំនៀមទំម្លាប់ក្នុងតំបន់ទេ តុលាការគួរតែគោរពតាមឆន្ទៈរបស់សន្តតិជនតាមតែអាចធ្វើទៅបាន។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(5) ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

C. ការស្រាវជ្រាវពីវិធីបែងចែកជាក់ស្ដែង

(A) ការសម្របសម្រួលចំពោះការបែងចែកវត្ថុ

យោងតាមបំណងរបស់សន្តតិជនគ្រប់រូប និង ពិចារណាលើកត្តាដែលត្រូវពិចារណាខាងលើ តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យសន្តតិជននីមួយៗធ្វើលទ្ធកម្មតាមទំហំជាក់ស្ដែងនៃចំណែកសន្តតិកម្មរៀងៗខ្លួនលើវត្ថុដែលជាមត៌កបាន។

(B) ការប្រើប្រាស់រួមគ្នាតាមវិធីនៃការបែងចែកវត្ថុ និងការបែងចែកតាមការសងជំនួស

មានករណីជាច្រើនដែលតុលាការប្រើប្រាស់រួមគ្នាបន្ថែមពីលើចំណុច (A) ដោយបង្គាប់ឲ្យសន្តតិជនដែលទទួលបានមត៌កលើសពីចំណែកមត៌កជាក់ស្ដែង បង់ប្រាក់សម្រួលដែលស្មើនឹងចំនួនដែលលើសនោះ។

(C) ការបែងចែកដោយប្ដូរជាប្រាក់

ចំពោះវត្ថុដែលគ្មានសន្តតិជនណាចង់ធ្វើលទ្ធកម្ម តុលាការនឹងបែងចែកដោយប្ដូរជាប្រាក់។ នៅក្នុងចំណុច (B) ប្រសិនបើសន្តតិជននោះគ្មានធនធានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បង់ប្រាក់សម្រួលឲ្យសន្តតិជនផ្សេងទៀតទេ ក៏តុលាការអាចធ្វើការបែងចែកដោយប្ដូរជាប្រាក់បានដែរ ប្រសិនបើមិនអាចជៀសវាងបាន ។

(D) ការបែងចែកដោយអវិភាគ

ក្នុងករណីដែលជម្រើសនៃការបែងចែកចំណុច(A)~(C) មិនអាចធ្វើបាន តុលាការអាចសម្រេចខុសពីធម្មតាដោយបែងចែកអវិភាគ។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(5) ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

"ចំណុចប្រុងប្រយ័ត្ន"

• តើសន្តតិជនបរទេសអាចទទួលសន្តតិកម្មលើមត៌កដែលមានរួមទាំងអចលនវត្ថុដែរឬទេ ?

⇒ បើពុំមានសញ្ជាតិជាខ្មែរទេ មិនអាចធ្វើលទ្ធកម្មតាមសន្តតិកម្ម ឬ អច្ច័យទានលើដីធ្លីបានទេ (CC1155 I)

⇒ ធ្វើការសម្រួលជា សាច់ប្រាក់ ចលនវត្ថុ ឬ ប្រាក់បញ្ញើឲ្យទៅសន្តតិជនបរទេសដែលមិនអាចធ្វើលទ្ធកម្មនូវអចលវត្ថុ (CC1155 II)

⇒ ក្នុងករណីដែលសន្តតិជនទាំងអស់ជាជនបរទេស សន្តតិជនទាំងអស់ត្រូវសហការគ្នាលក់អចលនវត្ថុដើម្បីប្តូរជាប្រាក់ក្នុងអំឡុងពេល ៣ខែ រួចធ្វើការបែងចែក។ (CC1155III～V)

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(6) ករណីសិក្សា

X ស្លាប់, ប្រពន្ធ A, គ្មានកូន, ម្តាយ B, បងប្រុស C

ដីលំនៅឋាន (ទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ) ប្រាក់ក្នុងគណនី និង រថយន្ត

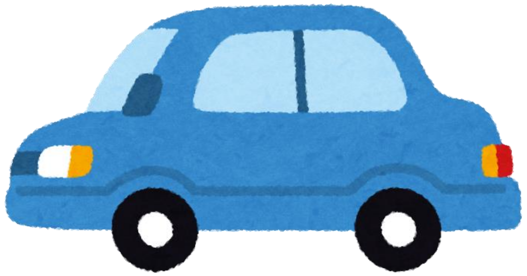

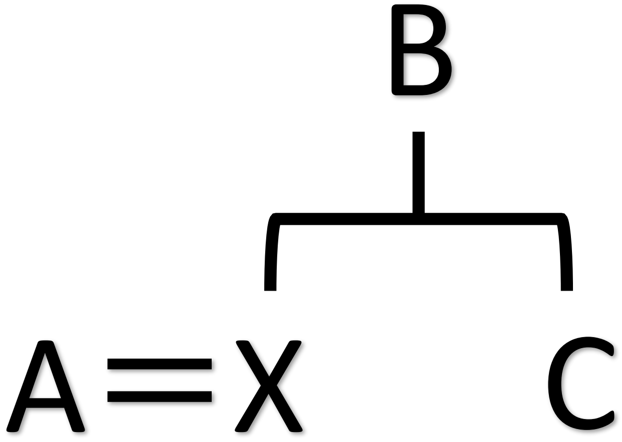

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(6) ករណីសិក្សា

A. ទំហំនៃសន្តតិជន និង ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់

(A) X បានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី... ខែ...ឆ្នាំ.... ហើយសន្តតិកម្មបានចាប់ផ្តើម។
សន្តតិជនរួមមាន ប្រពន្ធA និង ម្តាយ B របស់មតកជន។

(A) ចំណែកមត៌កដែលច្បាប់បានកំណត់ A បាន 1 ភាគ 2 និង B បាន 1 ភាគ 2។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(6) ករណីសិក្សា

B. ទំហំ និង ការវាយតម្លៃមត៌ក

មត៌ករបស់មតកជនមាននៅក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ 1 ដល់ 3 ។

បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ

1 អចលនវត្ថុ

ទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ....... ឃុំ..........ស្រុក........ខេត្ត.......... ទំហំ ....m²

លេខប័ណ្ណ ....

លេខក្បាលដី ....

(ការវាយតម្លៃ 300,000$) (ប៉ុន្តែ មត៌កមានតែចំណែកអវិភាគ 1 ភាគ 2)

2 ប្រាក់ក្នុងកុង ធនាគារឈ្មោះ........ សាខា............កុងសន្សំធម្មតា (គណនីលេខ.......)

85,000$

3 រថយន្ត ស្លាកលេខរថយន្ត.......លេខតួ........... (ការវាយតម្លៃ 5000$)

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(6) ករណីសិក្សា

C. កំណត់ចំណែកមត៌កជាក់ស្តែង

（300,000×1/2＋85,000＋5,000）×1/2＝120,000$

A: 120,000$

B: 120,000$

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(6) ករណីសិក្សា

D. ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

(A) សាវតា និង ឆន្ទៈរបស់ភាគី ជាអាទិ៍

a. អំពី A

- A ជាបុគ្គលិកធ្វើការក្នុងក្រុមហ៊ុន មានប្រាក់ខែសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាព ព្រមទាំងមានប្រាក់សន្សំលើសពី 100,000$។
- A បានរស់នៅក្នុងផ្ទះដែលជាមត៌កក្នុងរឿងក្ដីនេះជាមួយ X រយៈពេល 10ឆ្នាំហើយ។
- A បានប្រើប្រាស់រថយន្តដែលជាមត៌កក្នុងរឿងក្ដីនេះជាប្រចាំថ្ងៃ។
- A មានបំណងធ្វើលទ្ធកម្មតែម្នាក់ឯងលើចំណែកអវិភាគនៃដី និង រថយន្តដែលជាមត៌កក្នុងរឿងក្ដីនេះ។

b. អំពី B

- B មានវ័យចំណាស់ ហើយកំពុងរស់នៅជាមួយ C។ គាត់មានជីវភាពមិនសូវធូធារទេ និងរស់នៅពឹងផ្អែកលើប្រាក់សោធននិវត្តន៍។
- B មានបំណងធ្វើលទ្ធកម្មលើប្រាក់ក្នុងកុង។ ហើយចង់ឲ្យលក់អចលនវត្ថុ និង រថយន្តដែលជាមត៌កក្នុងរឿងក្ដីនេះ ហើយបែងចែកប្រាក់។

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(6) ករណីសិក្សា

D. ដីកាសម្រេចអំពីវិធីបែងចែក

(B) ការពិចារណាអំពីវិធីបែងចែក

- អចលនវត្ថុនៃរឿងក្ដីនេះជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្ដីប្រពន្ធ ហើយ A មានចំណែកអវិភាគ 1 ភាគ 2។ A អាចធ្វើលទ្ធកម្មដោយអាទិភាពលើចំណែកអវិភាគនៃអចលនវត្ថុនៃរឿងក្ដីនេះ រហូតដល់គ្រប់ចំណែកសន្តតិកម្មបាន （CC1268）។
- A បានរស់នៅលើអចលនវត្ថុ និង ប្រើប្រាស់រថយន្តនៃរឿងក្ដីនេះ ចាប់តាំងពី X នៅរស់មក។
- A មានធនធានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបង់ប្រាក់សម្រួល។ ប៉ុន្តែ B មើលទៅដូចជាគ្មានធនធានគ្រប់គ្រាន់នោះទេសម្រាប់បង់ប្រាក់សម្រួល។

→ ហេតុនេះ គួរតែឲ្យ B ធ្វើលទ្ធកម្មលើប្រាក់បញ្ញើក្នុងគណនីធនាគារ ហើយ A ធ្វើលទ្ធកម្មលើអចលនវត្ថុ និង រថយន្តនៃរឿងក្ដីនេះ និងបង់ប្រាក់សម្រួលដែលទទួលបានលើសវិញ។

A : ចំនួនលទ្ធកម្ម អចលនវត្ថុ (ចំណែកអវិភាគ 1 ភាគ 2) រថយន្ត→155,000$

B : ចំនួនលទ្ធកម្ម ប្រាក់បញ្ញើក្នុងគណនីធនាគារ 85,000$

ប្រាក់សម្រួល 155,000－120,000＝35,000$

4 បញ្ហាជុំវិញការបែងចែកមត៌ក

(6) ករណីសិក្សា

E. "សេចក្ដីសម្រេចបញ្ចប់" (ការប្រើប្រាស់រួមគ្នាតាមវិធីនៃការបែងចែកវត្ថុ និងការបែងចែកតាមការសងជំនួស)

សម្រេចបែងចែកមត៌ករបស់មតកជនដូចខាងក្រោម៖

①. អ្នកដាក់ពាក្យសុំ A ធ្វើលទ្ធកម្មនូវចំណែកអវិភាគ 1 ភាគ 2 នៃអចលនវត្ថុដូចក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ 1 និង រថយន្តដូចក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ 3 ។

②. ភាគីម្ខាងទៀត B ធ្វើលទ្ធកម្មប្រាក់បញ្ញើក្នុងគណនីដូចក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ 2 ។

③. បង្គាប់ឲ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ A បង់ប្រាក់ចំនួន 35,000$ ដែលជាប្រាក់សម្រួលនៃលទ្ធកម្មមត៌កខាងលើឲ្យទៅភាគីម្ខាងទៀត។

Fin.

"ឯកសារយោង"

The Legal and Judicial Development Project (Phase V)

https://www.jica.go.jp/project/english/cambodia/025/materials/index.html